

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Prenumerata:

Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
pusei metų 2.50

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NR. 22

SOUTH BOSTON, MASS., 1965 BIRŽELIO - JUNE 2

61-MIEJŲ METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro Numerio Kaina 12 Centų

Budelių viršininko Ivano Serovo galas

Garsiosios instrukcijos Pabaltijo žmonėms į vergų stovyklas išvežti autorius gen. Ivan Serov išmestas iš partijos ir traukiamas teismo atsakomybėn.

Niekada Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių žmonės nepamirš tų baisių 1941 m. birželio dienų, kada į vergų stovyklas Sibire ir kitur buvo išvežta tūkstančiai nekaltų žmonių, vien iš Lietuvos apie 40,000 asmenų.

Sovietų saugumo policijos vado pavaduotojas Ivan Serov paruošė smulkiausia instrukciją, kaip tuos išvežimus vykdyti. Jis tą reikalą gerai žinojo, nes jau buvo ne vieną tokį išstėmimą planavęs ir vykdęs, — Kubanės kazokų, Ukrainos, Lenkijos.

Už tokius "nuopelnus" jis buvo vis aukštinamas, ir kai slapstosios policijos viršininkas Berija buvo nugalabytas, Serov užėmė jo vietą ir joje išsilaikė iki 1958 metų.

1956 m. jis dar padėjo sutriuškinti sukilimą Vengrijoje, 1958 metais jis buvo iš policijos perkeltas į kariuomenės vyriausiąjį štabą viršininko padėjėju, o 1963 m. jau nugrįžtas į provinciją kažkokiomis menkomis pareigoms eiti. Pagaliau, kaip minėta, jis išmestas iš partijos ir traukiamas atsakomybėn už nusikaltimus, padarytus būnant Berijos padėjėju.

Žinoma, greičiausia jam bus prikišami nusikaltimai, kuriuos jis, Berijos pavestas, atliko prieš dabar reabilituotus ir iš numirusųjų į garbę pakeltus žymiuosius partijos veikėjus, bet vargu bus minimi tie tūkstančiai išstėmimo nukankintų nekaltų pabaltiečių ir kitų žmonių, kaip jis ir dabar stengiamasi nutylėti.

Tokių serovinių budelių likimas beveik visuomet vienodas: galų gale jie žūna taip, kaip jie patys kitus žudė. Iš Sovietų Sąjungos bailsiosios slapstosios policijos viršininkų tik vienas Dzeržinskis temė savo mirtin, o visi kiti buvo nugalaboti, kuriems jie laizė batus.

Turtuolė Ethel Dupont Warren, 49 m. amžiaus, rasta pasikorusi savo ištaigingo buto prausykloje.

Sužeisti S. Santvaras ir J. ir M. Kapočiai

Gegužės 31 d. iš tautininkų suvažiavimo New Yorke į Bostoną grįžo rašytojas Stasys Santvaras, L. Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius su žmona Marija, inž. Edmundas Cibaš ir Antanas Matjoška. Apie 6 val. popiet, jiems važiuojant netoli New Haveno, į jų automobilį iš užpakalio trenkė kitas automobilis. Kapočių nedidelis automobilis porą kartų apsisuko kelyje ir trenkė į stulpą. Laimei, kad J. Kapočiaus važiuota n greitai ir kad jis pajėgė nepaleisti vairo iš rankų, nes kitaip visi būtų nuriudėję į atslaitę.

M. Kapočienei smarkiai sužeista nosis ir sutrenkta galva, J. Kapočius apdraskytas ir apdaužytas, o poetui Stasiui Santvarui skilo kojos kaulas ir teko koją sugipsuoti New Haveno ligoninėje. Mažiausia nukentėjo E. Cibaš ir A. Matjoška — jie buvo išgąsdinti ir apdaužyti.

New Haveno ligoninėje visiems buvo suteikta pagalba. Kapočiai dar ten buvo, kai šie žodžiai rašomi, o kiti išvyko į Bostoną antradienio rytą.

Gemini erdvėlaivis pakils rytoj

Gemini erdvėlaivis jau paruoštas skristi į erdvę. Jį pakels Titan-2 raketa ketvirtadienį. Šiuo erdvėlaiviu skris drauge astronautai James A. McDevitt ir Edward H. White. Erdvėlaiviu skrendant 17,000 mylių per valandą, White iš jo išlips ir "vaikščios" erdvėje 10-12 minučių, kurių metu jis fotografuos, o televizija perduos vaizdus į žemę. Išlipęs astronautas turės specialius variklius, kurių pagalba galės erdvėje "keliauti".

Erdvėje skris ir Gemini išmetusi raketa Titan-2, prie kurios vairuojamas erdvėlaivis bandys prisitarti per 20 pėdų. Tai vis nauji bandymai, kurie rodo šioje srityje JAV padarytą didžiulę pažangą.

Zemėn grįžti astronautai turi po 98 valandų skridimo.

SAVAITGALIO AUKOS

Nors buvo griebtasi visokių atšargumo priemonių ir pamokymų, praėjus savaitgalį keliuose žuvo 450 žmonių.

Dėl studentų demonstracijų Kolumbijoje buvo paskelbtas karo stovis. Čia matome, kaip policininkas kovoja su demonstrantais netoli prezidento rūmų Bogotoje.

Senatas priėmė teisių įstatymą

Senatas 77 balsais prieš 19 priėmė balsavimo teisių įstatymą. Prieš jį tebesavo pietinių valstybių senatoriai: 17 demokratų ir 2 respublikonai.

Įstatymas draudžia įvairias pietuose naudojamas priemones sutrukdyti negrams įsirašyti į balsuotojų sąrašus ir balsuoti, įgalioja federalinę valdžią traukti teisman vietinius valdininkus, kurie sąmoningai laužys federalinio įstatymo nuostatus. Tas įstatymas liečia ne tik federalinius rinkimus, bet ir vietinius.

Manoma, kad netrukus tą įstatymą priims ir atstovų rūmai ir dar birželio mėnesį jį galės pasirašyti prezidentas.

Tai bus didelis ir jau seniai būtinasis žingsnis šios šalies demokratijos vystymosi istorijoje.

Chicagoje tarytum širšyną pajudino

Chicagoje atstovų rūmų komitetas priešamerikinei veiklai tyrinėti vykdė pasitarimus apie komunistų veiklą.

Pirma buvo klausinėjami asmenys, kurie buvo įsiskverbę į komunistų partiją ir ilgai dalyvavo jos veikloje. Jie papasakojo šurpius dalykus. Po jų buvo iškviešti tie, kurie įtariamai komunistų veikloje. Jie atėjo su savo advokatais ir susitarė į klausimus neatsakinėti.

Apklašinėjimo metu salėje susirinkę "draugai" kėlė triukšmą. Tą patį jie darė ir gatvėje. Policija buvo priversta nevieną tų triukšmadiarių ir neklaužadų suimti.

Ir mūsšikiai komunistai pyksta, kai vienur ar kitur mėginama komunistinį širšyną pakrapštinėti.

Viršuje John A. Wylie, apačioje William Godel, buvę krašto apsaugos departamento tarnautojai, gavę algos apie \$20,000, nušauti už valstybinių lėšų pasisavinimą.

Anglijos karalienė grįžo namo

Anglijos karalienė Elzbieta II su savo vyru 10 dienų lankėsi Vokietijoje. Jie visur buvo nuosirdžiai sutikti. Lankėsi ir Berlyne. Stovėdama toje pačioje vietoje, kur prezidentas Kennedy ten lankydamsis pasakė "Aš esu berlynietis". Karalienė pažadėjo Berlynui Britanijos vyriausybės ir žmonių paramą, vykdant tuos didelius uždavinius, kurie stovi dar priešaky.

KASYKLOSE UŽGRIUVO DAUG ANGLIKASIŲ

Šiomis dienomis Indijoje anglų kasyklose dėl dujų sprogo žuvo 200 anglikasių, o kitų 200 likimas dar nežinomas. Japonijoje praėjusią savaitę anglų kasyklose žuvo 249 žmonės. Tokių nelaimių ten daug atsitinka dėl primityvių įrengimų kasyklose.

Erhard atskubėjo į Washingtoną

Vokietijos kancleris Ludwig Erhard, tik ką atsisveikinęs su Anglijos karaliene, atvyko į JAV. Pirma New Yorke jis gaus daktaro laipsnį Kolumbijos universitete, pasinaty su Jungt. Tautų gen. sekretorium, o po to vyks į Washingtoną pasimatyti su prezidentu Johnsonu ir kitais politikais vadais.

Didelės kovos Vietname

Praeitą savaitę tris dienas truko smarkūs mūšiai arti Quang Ngai, 65 mylios nuo svarbios JAV lėktuvų stovyklos. Zuvusiųjų iš abiejų pusių yra daugiau nei 1,000. Tai daugiausia žmonių aukų pareikalavęs paskiras susirėmimas nuo Vietnamo karo pradžios.

Terroristai padegė policijos stotį Quang Ngai mieste, įmetė 4 bombas į kariuomenės namus. Atrodo, kad jie norėjo nužudyti diviziono vadą ir kitus aukštesnius karius.

Laukiama, kad liūtmis prasidėjus netrukus partizanai pradės pulti vis didesnes jėgoms.

Per minutę baigėsi rungtynės

Gegužės 25 d. Lewistone, Me., sunkaus svorio bokso čempionas Cassius Clay per vieną minutę nugalėjo (knockout) Sonny Liston, kuris norėjo iš jo paveržti čempiono titulą.

Dėl tų rungtynių galo bokso mėgėjų tarpe kilo didelis šamysis. Daug kas įtaria, kad čia būta apgaulės, kad taip laimėti buvo iš anksto susitarta; reikalaujama, kad federalinė valdžia kontroliuotų profesinio bokso rungtynes. New Yorkio senato daugumos vadas Zaretzki siūlo net uždrausti profesinio bokso rungtynes.

Dominikonų respublikoj derybos akligatvy

Pastangos baigti Dominikonų respublikos krizę iki šiol nedavė vaisių. Sudaryti koalinę vyriausybę nepavyko.

Jau antras mėnuo, kai Dominikonų respublikoje prasidėjo sukilimas, į kurį įsikišo ir JAV, pasiūsdamos ten savo karinius dalinius. Visos pastangos grąžinti ten taiką iki šiol nedavė laukiamų rezultatų. Niekas nepesė nė 10 dienų ten išbuvusi prezidento Johnsono komisija su jo patarėju krašto apsaugos reikalams Bundy priešaky. Bundy grįžo į Washingtoną su tušiomis rankomis.

Nevyksta ir Amerikos Valstybių Organizacijos O. A. S.) komisijai su A. Mora priešaky. Savaitės gale prieita prie to, kad ir sukilėliai, ir jų priešininkai kaltina Morą šališkumu ir reikalauja, kad jis pasitrauktų.

Sukilėlių vadas pulk. Deno sako, kad Mora palaiko gen. Barreras vadovaujamą "jungtą", o gen. Barreras sako, kad jei sukilėliai dar nesutruoškins, tai dėl to yra kaltas Mora.

Ir 1963 m. nuverstasis prezidentas Bosch taip pat kaltina JAV, kad jos naudojama OAS savo politikai vykdyti, Dominikonų respublikai valdyti.

"Mes nenorime, kad kiti mus valdytų," sako Bosch. Be kitų, dar ir Brazilijai atsiuntus savo karinį dalinį, dabar ten yra per 1,000 Pietų Amerikos valstybių karių. JAV karių yra 21,000, nors jau apie 2,000 sugrąžinta namo. Visa ta kariuomenė dabar yra OAS žinioje ir jos vadu paskirtas Brazilijos gen. Hugo Penasco Alvim.

Jeigu ne ta kitų valstybių kariuomenė, kuri stengiasi vieną nuo kitos izoliuoti susikovusias šalis, Santa Domingas jau būtų pralietas ir dar liejama dar daugiau kraujo. Bet ir jai esant, jau žuvo apie 2,000 žmonių.

Prez. Johnson, kalbėdamas Baylor universitete, pareiškė, kad JAV nenori primesti savo valios, kad JAV nepakę Dominikonų respublikoje tokios valdžios, kuri norėtų kraštą vesti į kraštutinę dešinę ar kairę. Kad JAV kartu su Amerikos Valstybių Organizacijos nariais budės, kad Vakarų pusrutulyje neįsigalėtų komunistas.

Bet kaip to pasiekti? Kaip grąžinti taiką? Kokių priemonių tam imtis? Tai vis klausimai, į kuriuos nelengva atsakyti. Washingtonas aiškiai atsistoti sukilėliui ar juntos pusėn nesiryžta. Jei rems junta, tai sukilėliai yra pareiškę, kovosią iki paskutinio kraujo lašo. Karin-gas yra ir gen. Barreras. Tai šiaip ar taip būtų tada dar

didesnis kraujo praliejimas ir turėtų pražūtingų pasekmių JAV politikai Vakarų pusrutulyje.

Surasti kompromisą, kuriam pritartų ir sukilėliai, ir junta ir kuris galėtų pasiekti tai, apie ką kalbėjo prezidentas Johnsonas Baylor universitete, nėra paprastas uždavinys.

ANGLIJOJE BUS DESIMTAINIAI MATAI

Vyriausybė praneša, kad per 10 metų ten bus įvesta metrinė sistema, paib visoje Europoje.

ZUVO 9 KARIAI

P. Vietname virš Bien Hoa aerodromo susidūrė du helikopteriai 50 pėdų nuo žemės, kai vienas jų leidosi, o kitas kilo. Šioje nelaimėje žuvo 9 kariai ir 2 buvo sužeisti.

Seržantas Albert Heiman iš Brooklyno rodo savo šalną, kurį persovė Santo Domingo, bet jo galvos nesužėdė.

Bolivijos karinės valdžios galva Rene Barrientos, kuris įsakė nušauti susireikavusius švino kasėjus ir kariuomenei užimti kasyklas.

BIRŽELIO TRĖMIMŲ IR LAISVĖS
KOVOS SUKAKTIS ARTEJANT

Manifestas

LAISVŲJŲ ESTŲ, LATVIŲ IR LIETUVIŲ DVIDESIMT
PENKERI KOVOS DĖL PABALTIO VALSTYBIŲ
IŠLAISVINIMO METAI

(Elta) Sovietų Sąjunga, pasirašiusi su Hitlerio Vokietijai klastingą agresijos sutartį, prieš 25 metus užpuolė Pabaltijo valstybes. Apie 300.000 raudonosios armijos karių užplūdo Lietuvą 1940 m. birželio 15 d., o Latviją ir Estiją — birželio 17 d. Kremliaus emisarai — Dekanozovas, Višinskis ir Ždanovas — sovietų okupacinės kariuomenės padėjami, nušalino teisėtąsias vyriausybes. Pabaltijo valstybių nepriklausomybė buvo sutrypta. Jos paverttos sovietinėmis kolonijomis.

Užpildama savo baltiškuosius kaimynus, Sovietų Sąjunga pradėjo jėgos žygį į Vakarus. Tai buvo dabartinės tarptautinės įtampos ir naujo karo grėsmės pradžia.

Savo agresiniais veiksmais prieš Estiją, Latviją ir Lietuvą Sovietų Sąjunga sulaužė savo su šiomis valstybėmis pasirašytas taikos ir nepuolimo sutartis, taip pat kitus savo tarptautinius įsipareigojimus.

Nusavinimai, išnaudojimai, nuskurdimas, prievartos darbai, žmogaus pagrindinių teisių ir laisvių išniekinimas, rusinimas, terorizavimas, masiniai trėmimai ir žudynės — tai sovietinės okupacijos ženklai Pabaltijo valstybėse. Šiais savo nusikaltimais, kuriuos ji tebetęsia, Sovietų Sąjunga sulaužė Atlanto Chartos įkvėptą Jungtinių Tautų Deklaraciją, Jungtinių Tautų Chartą, Genocido Konvenciją ir Visuotinę Žmogaus Teisių Deklaraciją — savo pačios pasirašytus tarptautinio sugyvenimo dokumentus.

Estų, latvių ir lietuvių tautos, savo istorija ir papročiais būdamas vakarietišku pažūrų bei kultūros, visada teikėsi Vakarų pasaulio paramos. Jų pasitikėjimą Vakarais stiprino Jungtinių Amerikos Valstybių 1940 m. liepos 23 d. deklaracija, JAV Prezidento 1940 m. spalio 15 d. pareiškimas, Atlanto Charta, Jaltos Europos Išlaisvinimo Deklaracija, Jungtinių Amerikos Valstybių ir kitų Didžiųjų Vakarų Demokratijų kartotiniai pareiškimai nepripažinti Pabaltijo valstybių neteisėto įjungimo į Sovietų Sąjungą; JAV ir daugelio Europos bei Pietų Amerikos valstybių pripažinimas laisvųjų Pabaltijo valstybių diplomatinį atstovų; pagaliau Jungtinių Tautų tikslai ir principai. Dar daugiau Pabaltijo tautų viltis stiprina kolonializmo visuotinio likvidavimo eiga ir tautų apsisprendimo teisės visuotinis pripažinimas. Azijos ir Afrikos kolonijinių tautų išlaisvinimo sąjūdis padėjo išryškinti sovietinį kolonializmą ir sustiprinti pavergtųjų lietuvių, latvių ir estų viltis. Lietuva, Latvija ir Estija tiki, kad kolonializmo viešpatavimo likvidavimas nesustos prie Pabaltijo valstybių sienų.

Pasipriešindami savo prispaudėjams, pabaltiečiai aiškiai įrodė savo kietą nusistatymą atgauti laisvę ir didžiai prisidėjo prie visų Sovietų Sąjungos pavergtų tautų vedamos kovos dėl laisvės ir teisingumo. Nepaisydamos didelių nusivylimų ir sunkių bandymų, Pabaltijo tautos tiki į savo laisvę ir nepriklausomybę atstatymą.

Šią vasarą sovietinis okupantas Pabaltijo valstybėse rengia klaukų spektaklį — 25 metų pavergimo sukakties iškilmes, kurių metu prievartaus pavergtąsias Pabaltijo tautas rodyti dėkingumą savo pavergejams.

Mes — laisvieji estai, latviai ir lietuviai — suprasdami mums tekusią atsakomybę savo tautų ir istorijos atžvilgiu, 25 metų sovietinės agresijos sukakties proga jaučiamės įpareigoti iš naujo pareikšti mūsų tautų siekimus:

MES KALTINAME Sovietų Sąjungą įvykdžius ir tęsiant tarptautinį nusikaltimą Pabaltijo valstybėse;

MES REIKALAUJAME, kad Sovietų Sąjunga atitrauktų savo kariuomenę, policiją ir administraciją iš Pabaltijo kraštų;

MES PRAŠOME laisvojo pasaulio valstybių, ypač Didžiųjų Galybių, vyriausybes panaudoti visus taikius būdus ir priemones Pabaltijo ir kituose Rytų-Centro Europos kraštuose tautų apsisprendimo teisei vykdyti;

MES TAIP PAT PRAŠOME Jungtinių Tautų Komisiją Kolonializmui Likviduoti tuojau vykdyti savo nudseltą prievolę, tuojau pradėti svarstyti sovietų kolonializmą Pabaltijo valstybėse;

MES ŠAUKIAMĖS į visos žmonijos sąžinę suprasti Pabaltijo valstybės neatitaisytas pavergimo skriaudas ir stiprinti pastangas joms išlaisvinti;

MES DIDŽIUOJAMĖS Estijos, Latvijos ir Lietuvos žmonių nepalaužiamą rezistenciją pavergejo užmacioms, siekiančioms jų tautinę ir žmogiškąją individualybę sunaikinti;

MES MANOME kartu su savo tautomis, kad dabartiniai sovietų ūkiniai, politiniai bei ideologiniai sunkumai,

Į Dominikonų respubliką jau atsiuntė savo kariuomenės dalinius Brazilija, Costa Rica, Honduras ir Nicaragua. Nors amerikiečių ten dabar yra daugiausia, bet visų ten esančių dalinių vadovavimas perduotas Brazilijos pulkininkui Carlos de Meira, o jo padėjėju yra JAV gen. Bruce Palmer. Paveiksle pulk. Meira (dešinėje) užrašo gen. Palmer Amerikos Valstybių Organizacijos (OAS) raištį.

Kas kitur rašoma

SU DAVATKOMIS NESIGINCIJAMA

Maskvos davatkų laikraštis "Laisvė" gegužės 18 d. rašo:

"So. Bostono lietuviškieji menševikai "Keleivio" pastogėje ingi susirūpinę Dominikos Respublikos padėtimi. Jie labai išsigandę, kad ten komunistai gali įsigalėti. Tiesiog desperatiškai šaukia, kad būtų "užkirstas kelias įsiviešpatuoti komunistams". Jie, žinoma, labai džiaugsis, jeigu ten militaristai su Amerikos pagalba numalšins liaudies sukilimą ir vėl pilnutiniai įsiviešpataus, kaip viešpatavo iki šiol."

Su raudonliežuvių davatkom nėra jokios prasmės ginčytis, nes jos jokiais argumentais neįtikinamos. Jei čia apie jas kalbame, tai tik dėl to, kad atkreiptume ir kitų dėmesį į jų kiauurai permatomą sukumą.

Teisybė, mes skelbėme ir skelbsime, kad komunistams reikia užkirsti kelią, nes jie darbo žmogui neša dar sunkesnę vergiją, negu ji žinoma iš senovės, nes jų val-

džioje žmogus netenka laisvo žodžio, rašto ir kitų minties ir veikimo laisvių, kokias jis dabar turi: nes tik jų valdžioj darbininkas negali streikuoti ir reikalauti iš savo pono — valdžios ir partijos — būvio pagerinimo, nes tik jų valdžioje unijos ginz ne darbininko, o darbdavio interesus. Be to, komunistai ir yra patys didžiausieji pasaulio militaristai ir imperialistai, ka ir mūsų dienų istorija rodo. Tad mes ir sakome, kad Dominikonų respublikai ir drauge jos kaimynams tikrai būtų didžiausia nelaimė, jeigu ten įsigalėtų komunistai, nes iš Dominikonų respublikos liktų tikta komunistinis Dominikonų kalėjimas, kaip jau šiandien turime tokį pat Kubos kalėjimą.

Bet tuo mes niekada ne neužsiminėm, kad norėtume ten kokios nors kitos militaristų diktatūros iš dešinės. Tokiai mes esame lygiai priešingi, kaip ir diktatūrai iš kairės — komunistinei inkvizicijai. Bet to vadinamoji "Laisvė" nenori nei girdėti, nei mūsų skiltyse įskaityti.

būdingi totalistinei sovietų santvarkai, žymiai nusilpnino Sovietų Sąjungą ir sustiprino pavergtųjų išlaisvinimo viltis;

MES PAŽADAME stiprinti savo jungtinę organizuotą veiklą laisvajame pasaulyje Pabaltijo valstybių laisvės bylai pagreitinti;

MES, PAGALIAU, PAREIŠKIAME ir laisvajam ir komunistų viešpatuojamam pasauliui, neišskiriant nė Sovietų Sąjungos, kad išlaisvinusios Pabaltijo tautos darys viską, kad užtikrintų savo kaimynams kuo geriausius, valstybinio suverenumo ir teritorinio neliečiamumo abipaliu gerbimu pagrįstus, santykius.

PABALTIO VALSTYBIŲ LAISVĖS TARYBA:

Vaclovas Sidzikauskas,
Pirmininkas

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Lietuvos Laisvės Komiteto Pirmininkas

Aleksander Kuett,

Vicepirmininkas

Estijos Laisvės Komiteto

Pirmininkas

Vilis Harznars,

Vicepirmininkas

Latvijos Laisvės Komiteto

Pirmininkas

Nariai:

Juozas Bachunas, Peter Lejini, jr., Olev M. Piirsalu,

P.L. Bendruomenės Pasaulio Laisvųjų P. Estų Tarybos

Pirmininkas Latvų Federacijos Pirmininkas

Algis Zaprackas, Gundega Michel, Peer Rebassoo,

Liet. Stud. S-gos Pasaulio oLatvių Estų Studentų S-gos

Pirmininkas Studentų S-gos JAV Sąjungos

Pirmininkas

New Yorkas,

1965 m. birželis.

MASKVOS DIEVAI IR ŠVENTIEJI

"Laisvė" redaktoriui Rojui Mizarai pavergtoje Lietuvoje suteiktas "liaudies rašytojo" vardas. Ta proga "Naujienos" gegužės 24 d. rašo:

"Ką skelbia Maskvos bo-sai, tas Mizarai šventa. Kol Krenliuje sėdėjo Leninas ir Trockis, juodu buvo jo dievaičiai. Kai Trockį nugalėjo ir vėliau nužudė Stalinas, tai pastarasis virto jam "neklaidingu pasaulio proletariato vadu."

"Mizara dievino Staliną ir gyrė visus, net ir pikčiausius jo darbus iki pat Stalino mirties. Kone verkdamas, jisai smerkė žydus medicinos profesorius ir gydytojus, kuriuos Stalinas rengėsi nužudyti už tai, kad jie menamai nuodiję rašytoją M. Gorkį ir kitus žymius sovietų asmenis. Ak, kaip Rojus "Laisvėje" piktinosi tų daktarų "moraliniu" sugedimu!

"Bet vėliau Kremliuje iš-kilo nauja komunizmo žvaigždė — Nikita Chruščiov, kuris tą žiaurųjį Rusijos despotą išskoneivė, net jo lavoną išmetė iš Lenino mauzolėjaus. Stalino kultą (dievinimą) teko baigti — ir garbinti naują "pasaulio proletariato vadą."

"Mizara taip ir padarė. Bet šiandien Chruščiovas jau yra išbrauktas iš Maskvos šventųjų sąrašo, tai jam tenka vėl keisti savo orientaciją.

"Neabejotinai dėl to Lietuvos okupantų garsiakalbiai — Paleckis, Venclova ir kiti — sumanė Rojį Mizarą pagerbti, kad jam būtų lengviau ant širdies pažvelgus atgal į savo praeitą klaukų kelią.

"Bet kaip į jį žiūrės Lietuvos žmonės, kai jie atgaus laisvę. To Rojus Mizara ir jo kompanija dabar daugiausia bijo: kad tik Lietuva neištruktų iš komunistų tironijos nagų!"

PAGARBA LATVIJOS KURZEMEI

Latvių Informacijos Biuras (O. Akmentinš, P. O. B. 48, Boston, Mass. 02122) išsiuntinėjo laišką, kuriame išdėstoma Latvijos valstybės tragedija. primenama, kad Kuršė latviai kovojo dar 1945 m. gegužės 8 d., nors karas oficialiai jau buvo pasibaigęs gegužės 7 d.

Laiškas baigiamas žodžiais: "Latviai laukia išlaisvinimo ir prašo mūsų pagalbos".

Vokas papuoštas tipingu Kuršė žuvusiems kariaus statytų medinių kryželių ir paaikškinimu, kad latviai kariai kovojo su raudonarmiečiais iki 1945 m. gegužės 8 d. 2 val. popiet., kad ant Latvijos nusileido geležinė uždanga, kad daug latvių žuvo, gindami savo žemę ir Atlanto chartos principus.

KINJA VĖL SPROGDINO

ATOMINĖ BOMBĄ

Prieš porą savaitę Kinija išsprogdino dar vieną, tai jau antrą, atominę bombą. Pirmąją tokią bombą ji išsprogdino pernai spalio mėnesį.

Tai kelia ne tik vakariečių, bet ir sovietų rusirūpi-

L. Bendruomenės suvažiavimas

DR. B. MATULIONIS

JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos metinis suvažiavimas įvyko š. m. gegužės 22 ir 23 dienomis Filadelfijoje. Suvažiavime dalyvavo 22 Tarybos atstovai, o turėtų būti 31, nes tiek buvo išrinkta. Su Liet. Bendr. apygardų pirmininkais bei Centro Valdybos nariais buvo suvažiavime 40 asmenų ir dar 15 svečių.

Suvažiavimą pasveikino Pensilvanijos gubernatorių bei Filadelfijos miesto mero atstovai.

Suvažiavimas prasidėjo maldą, kurią skaitė katalikų kunigas Martusevičius ir evangelikų kunigas Neimanas. Kun. Martusevičius savo invokacijoje paminėjo, kad kiekvienas padorus lietuvis esąs tikintis; prašė Vilniaus Aušros Vartų (ne Šiluvos) Dievo motinos globos.

Gal būt pirmą kartą per paskutinius penkerius metus Tarybos posėdžiai buvo tokie darnūs ir darbingi, be ginčų dėl Alto ar Vliko. Visi reikė pasitenkinimą, kad tarp JAV Lietuvių Bendruomenės. Alto ir Vliko prasi-dėjęs nuosirdus bendradarbiavimas; tik Kalifornijos atstovas A. Avizienis padarė nemalonų išsišokimą, pareiškdamas, kad L. Bendruomenės sėkmingam darbui esąs reikalingas Alto pašalinimas. C. V-bos vicepirmininkė, senoji ateivė, Marija Rudienė ramia ir įtikinančia kalba apie L. Bendruomenės veikimą aną A. Avizieniaus išsišokimą visai suniekino.

Tarybos posėdžiai truko dvi ištisas dienas. Tad viską aprašyti būtų sunku. Paminėsiu tik keletą svarbesnių ar įdomesnių dalykų.

L. Bendruomenės organizacija vis augs, stiprėja; bet visuomenės piniginė parama Bendruomenės darbams permenka. Pav., per paskutinius 6 ir puse mėnesių L. B-nės Centro Valdyba gavo tik 3184 dol. iš įmokėtų mokesčių (solidarumo įnašų), o išlaidos mokykloms, knygoms ir kt. daug kartų didesnės.

Lietuvių Fondas — tai lietuvių išlaikymui didžioji viltis. Nors patsai Fondas neliečiamas, bet jo visas pelnas (procentai) kasmet eina lietuviškiems reikalams. Fondas vis augs. Jau esą suaukota į Fondą apie 180.000 dol. Atinančiais metais tikimasi iš to Fondo gauti jau apie 10.000 dol. pelno. Tai būtų didelė parama lietuviškiems reikalams. Suvažiavime daug buvusių kalbėta, kad visomis jėgomis reikėtų tą Fondą didinti, jam ieškoti naujų aukotojų. Čia pat su karteliu buvo paminėta, kad iš tokios Bostono didelės lietuvių kolonijos iki šiol tesusirado vos 14 asmenų, kurie

nimą. Bijoma, kad Kinijos komunistai, apimti didybės ir pakankamai neapskaičiavę savo pajėgumo, nepradėtų tomis bombomis naudotis ir nesukeltų trečiojo pasaulinio karo, kuris ir pačios Kinijos milijonams gyventojų atneštų tikrą pražūtį.

paaukojo Lietuvių Fondui. Atrodo, kad šiuo atžvilgiu Bostono lietuvių visuomenė tikrai labiausiai atsilikusi.

Kultūros Fondas leidžia du žurnalus: Gimtąją Kalbą ir Knygų Lentyną. Pirmasis skiriamas lietuvių kalbos reikalams, antrasis — lietuviškos spaudos aprašymui. Išleista keletas knygų: Aleksandryno III tomas ir mūsų besimokančiam jaunimui kelios knygos, kaip antai, — Labas rytas, vovėrė!, Mūsų laukai; ruošiami lietuviškoms mokykloms skaitymų knygų ir vadovėlių, ruošiamas vaikams vaidinimų rinkinys ir įgauta plokštelė; numatoma išleisti simfoninio orkestro įgrotas plokšteles su Tautos Himnu, tautiniais šokiais ir kitais kūriniais. Darbų vykdymą trukdo tik lėšų stoka!

Netolimos ateities rūpesčiai. Negirdėti jaunų mokytojų, kurie galėtų ateityje mokyti liuanistinėse mokyklose. Mūsų lietuviškosios studentijos tarpe iki šiol neatsiranda nė vieno, kuris studijuotų lietuvių kalbą. Auga pavojus, kad mes, kai neteksim dabartinių lietuvių kalbos mokovų, liksime be liuanistų.

Kiti didesnieji darbai L. B-nė rūpinasi Pasaulio Lietuvių Archyvu. Ten renkami ir išlaikoma iš viso pasaulio gaunama kultūrinė ir istorinė lietuviška medžiaga: spauda, užsidarancijų draugijų dokumentai, protokolai, vėliavos ir kt. Ten laikoma ir atskirų asmenų palikta lietuviška kultūrinė medžiaga — knygos, dailės kūriniai ir kt. Šio archyvo išlaikymas L. Bendruomenei buvo sunki našta, bet dabar ši našta palengvėjo, kai lietuvių jėzuitų sukurtas Čikagoje Jaunimo Centras suteikė nemokamai tam archyvu tinkamas patalpas.

L. Bendruomenė 1966 m. organizuoja Čikagoje trečiąją Amerikos ir Kanados lietuvių Dainų šventę; rūpinasi ir remia, kad 1966 m. Čikagoje būtų suauktas Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas, o po dviejų metų numatoma Kanadoje, Toronto mieste, suaukti trečiąją lietuvių Kultūros Kongresą.

Artimiausias L. Bendruomenės rūpestis tai kaip geriau suorganizuoti š. m. birželio mėnesį ir po jo — Lietuvos pavergimo 25 metų gedulingos sukakties minėjimą. Daromos pastangos, kad kiekvienas lietuvių kolonija tą lietuvių tautos kruvinąją sukaktį kuo rimčiausiai paminėtų eisenomis, kalbomis, pranešimais angliškoje spaudoje, televizijos ir radijo angliškose žiniuose. Amerikos plačiajai visuomenei supažindinti ruošiami angli kalba plakatai, lapeliai ir trumpi leidiniai.

Iš pranešimų, kurie Tarybos posėdžių metu buvo skaityti, tenka paminėti dr. A. Klimo iš Rochesterio pranešimą: L. B-nės tolimesnės ateities darbai. Tai buvo bene įdomiausias pranešimas. Jis sukėlė daug gvy kalbų. Pagrindinė autoriaus mintis — kuo daugiau L. B-nei gyvo kūrybiško darbo; svarbu atliktas darbas, o ne tai, ar ant to atlikto darbo užde-ta L. Bendruomenės "kepurė".

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.Gydytojo visuomenininko
sukaktis

DR. BALIUI MATULIONIUI 70 METŲ

Dr. Baliui Matulioniui birželio 2 d. (L. Enciklopedijoje parašyta gegužės 28 d., bet tai klaida, nes jis gimė pagal seną kalendorių gegužės 21, taigi pagal dabartinį birželio 2 d.) sukako 70 metų. Prieš porą metų daugumai Keleivio skaitytojų ta pavardė dar buvo nepažįstama, bet po dr. B. Matulionio kalbų Vasario 16-sios proga 1964 m. New Yorke ir 1965 m. Bostone ji turėtų būti visiems žinoma, nes tos kalbos rado labai platų atgarsį ne tik Keleivyje, bet ir visoje mūsų spaudoje. Komunistų ir su jais bendradarbiaujančių spauda dr. Matulionį smarkiai puolė, nes jis drįso skaudžiai plakti komunistus už jų pragaištingus darbus Lietuvoje, o taip pat nepasigailėjo ir tų, kurie čia jiems keliaklupsti tarnauja.

Šitas faktas rodo, kad daktaras, nors jau ir įžengė į aštuntąją dešimtį, bet tebėra kupinas energijos ir pasiryžimo kovoti su mūsų tėvynės priešais. Todėl įdomu apie jį patirti ir kiek daugiau.

Apie dr. B. Matulionį galima labai daug rašyti — ir apie gydytoją, ir visuomenininką, bet šį kartą laikraščio ribose mes trumpai suminėsim bent svarbiausius jo gyvenimo faktus.

Dr. B. M. Utenos padangės sūnus. Jis gimnaziją baigė Vilniuje ir jau čia atkakliai išsikovojo teisę tikybos pamokas atsakinėti tik lietuviškai. Jis jau tada ten buvo veiklus pažangiųjų moksleivių kuopos narys ir kurį laiką jos vadovas. 1915 m. nuvykęs į Petrapilio karo medicinos akademiją, buvo veiklus lietuvių studentų draugijoje, paskutinis jos pirmininkas. Su aukso medaliu baigęs akademiją, jis 1919 m. grįžo į Lietuvą ir tuoj įstojo į kariuomenę. Pirma buvo paprastu gydytoju pulke, vėliau perėjo į karo ligoninę Kaune, ten padėjo įrengti modernų fizioterapijos skyrių ir tapo jo vedėju. Tuo pačiu metu jis buvo paskirtas Birštono kūrorto direktorium, kuris jo pastangomis greitai tapo

gražia poilsio ir gydymo vieta. Jis buvo pakviestas su projektuoti ir vesti fizioterapijos skyrių naujose universiteto klinikose Kaune, kuriomis šiandien net komunistai giriasi.

Vokiečių okupacijos metu dr. B. Matulionis buvo Sveikatos valdybos direktorium, sumaniai ir sėkmingai priešinosi vokiečių užmačiom, dėl kurių būtų nukentėję daug mūsų gydytojų ir gailėstingų seserų bei ligonių.

Pasitraukęs į Vokietiją, visą laiką vadovavo Britų Raudonojo Kryžiaus sanatorijai Bad Rehburge; atvykęs į JAV 1949 m., tuoj pradėjo dirbti Wallum Lake, R.I., džiovininkų ligoninėje, kur ir šiandien tebedirba. 1954 m. pradžioje jis išlaikė valstybinius egzaminus ir gali verstis private gydytojo praktika. Nemažas Bostono ir kitų vietovių lietuvių skaičius yra pasinaudojęs ir tebesinaudoja jo pagalba.

Greta savo tarnybinių pareigų, dr. B. Matulionis, kaip jau minėta, nuo gimnazijos suolo laiką dalyvauja ir visuomeninėje veikloje. Jis iš seno yra veiklus liudininkų partijos narys ir kurį laiką buvo net centro komitete. Jis antrą kartą išrinktas į JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybą ir veikliai joje reiškiasi savo teigiama kritika ir pasiūlymais.

Jis yra uolus Worcesterio ir Bostone surengiamų geresnių kultūrinių renginių dalyvis.

Dr. B. Matulionis nesvetimas ir spaudai. Jis yra daug rašęs savo profesijos ir kitais klausimais įvairiuose žurnaluose ir laikraščiuose.

1958 metais surengtą gražu sukaktuvini Fraternalitas Lithuania leidini ir vėliau leidinį Vladas Nagius-Nagevičius, kuriame parašė išsamu rašinį apie Karo muziejų Kaune.

Dr. B. Matulionis, ir dideliame užkampy gyvenamas, stengiasi nenutolti nuo einamųjų įvykių, todėl atidžiai seka mūsų ir kitą spaudą, kiek galėdamas dalyvau-

ja savo profesijos darbuotojų ir kituose suvažiavimuose, įvairiose vietose skaito paskaitas Vasario 16 proga ir kitaip reiškiasi visuomeninėje veikloje.

Dr. B. Matulionis nuo jaunų dienų eina nuosirdaus demokrato keliu, todėl visomis jėgomis yra pasiryžęs kovoti su bet kokio plauko diktatoriais ir jų pakalikais. Dėl to ir jie jo taip nemėgsta.

Dr. B. Matulionis yra kuklus žmogus, prieinamas ir nuosirdus paprastam žmogui ir visada pasiruošęs jam padėti.

Pabaigai verta priminti mažą faktą, bet kuris labai gerai apibūdina mūsų sukaitytininką.

Jis mokėsi ir baigė Vilniuje pusiau lenkišką gimnaziją. Kaip minėta, jis ten išsikovojo teisę tikybos pamokas atsakinėti lietuviškai, o ne lenkiškai. Kadangi trys ketvirtadaliai mokinių buvo lenkų dvarininkų vaikai, o B. Matulionis "muziko" sūnus, neturtingas, užsispyręs lietuvis, tai jam tekdavo dažnai išgirsti skaudžių užgauliojimų, bet jis savo taktiškai elgsena ir lenkus nuviliojo. Be to, B. Matulionis gerai mokėsi, nevienas lenkas jo pagalbos šaukdavosi, gimnaziją baigė su sidabro medaliu. Visa tai jam padėjo įsigyti kitų mokinių akyse autoritetą. Ir kokio staigmena buvo, kai baigusi gimnaziją jo klasė, žadėjusi rengti bendras išleis tuves, nuo jų atsisakė ir tam reikalui sudėtus 75 rublius atidavė Matulioniui, kad jis turėtų iš ko pradėti mokslų universitete.

Linkiu sukaitytininkui dar ilgų ir darbingų metų ir sulaukti tos dienos, kurią galėtų vėl gėrėtis pro Birštoną tyvuliuojančiu laisvu ir okupanto nedrumsčiamu Nemunu.

J. V-gas

HARTFORD, CONN.

Turėjome gražų koncertą

Ačiū Keleivui už kvietimą į sukaitytinį banketą, bet jame negalėjau būti. Girdėjau, kad ir be manęs jame vietos pritrūko.

Ir mūsų apylinkė nesnaudžia. Ta pačią dieną Lietuvių Klube vyrai suruošė pietus, kuriuos pagaminome klubo šeimininkės. Kitoms nereikėjo namie pietų virti.

Gegužės 16 d. Lietuvių Klubu salėje turėjome gražų koncertą. Jo programą atliko Petkaičio vadovaujamas choras ir Marijošienės tautinių šokių šokėjai, o mažutė Rūtelė Jankevičiūtė pašoko viena.

Publikos buvo pilna salė. Pagarba choro vedėjui Petkaičiui ir tautinių šokių grupės vedėjai Marijošienei bei visiems dainininkams ir šokėjams, kurie daug ir sunkiai dirba, kad mes galėtume pasigrožėti jų atliekamomis dainomis ir šokiais.

Luckienė

LONG BEACH, CAL.

Mirė P. Atko

Balandžio 25 d. mirė senas Keleivio skaitytojas Povilas Atko.

Birželio 3 d. numatoma paleisti erdvėlaivį Gemini-4. Apačioje astronautai James A. McDivitt ir Edward H. White Cape Kennedy stovykloje (Floridoje) sėdi kapsulėje tikrinimo metu. Viršuje lėktuvnešis USS Wasp, svarbiausias gelbėjimo laivas. Pagal apskaičiavimą, astronautai birželio 7 d. turi nusileisti 1 mylios atstume nuo lėktuvnešio, kuris lauks 400 mylių pietryčius nuo Bermudos. Spaudoje pasirodė žinių, kad vienas astronautas bandys erdvėje iš kapsulės išlipti, kaip tai padarė sovietai.

IŠ SAULETOS FLORIDOS

MIAMI

Klubas pagerbė motinas

Lietuvių Piliečių Klubas gegužės 9 d. savo salėje surengė motinų pagerbimą. Vyrai pagamino valgius ir patarnavo. Pagerbime dalyvavo apie 200 asmenų.

Pirm. Adomas Noreika gražiais žodžiais pasveikino motinas ir palinkėjo visoms geros sveikatos.

Po jo sveikinimo žodį tarė Jennie Nevienė. Ji susirinkusiems pristatė Agotą Aušrienę, kuri jau lipa į devintą dešimtį, bet tebėra pilna energijos, neapleidžia nė vieno pobūvio, jos rankų darbo ženkleliais papuošti ir šio pokylio dalyviai.

Dar kalbėjo Moterų Klubu pirm. Nellie Zees. Vėliau buvo šokiai.

Vieni išvažiuoja, kiti atvažiuoja

Iš Toronto atvyko Petruskai ir Ross su dukrele, iš Hartfordo Balčiūnienė. Pas Moterų Klubu pirmininkę Zees svečiuojasi sūnus Billy, duklė Debbie ir sesutė Netea George iš Pittsburgho, Pa.

Iš Bostono atvyko Margareta ir Stasys Michelsonai, dr. Antanas ir Barbora Kapočiai ir Franciška Zaleckienė. Jie, aplankę Lietuvių Klubą, pagyrė jo gerą tvarką.

Mūsų brangiausi kaimynai Emilija ir Antanas Alekšnos išvyko į Texasą savo sūnaus ir marčios aplankyti, o iš ten trauks į Bostoną.

Miami pionierius buvęs klubo ižd. J. Sharp su žmona išvyksta į Pittsburghą, kur žada pabūti 3 mėnesius.

Klubo ižd. P. Krausienė išvažiuoja į Chicago, į savo brolio laidotuves. Klubu nariai jai reiškia savo užuojautą.

Į šaurę išvyko ir dr. Surbis su žmona. Žada sugrįžti po kelių savaitų.

Nupirko šerą ir padovanojo

Josefina Cherauskienė savo velionio vyro atminimui nupirko Lietuvių Klubu šerą ir jį klubui padovanojo.

L. J. Stasiulis

TRAUKINIŲ 400 MYLIŲ

Mass. Technologijos Institutas ruošia traukinio projektą, kuris Atlanto pakraščiu per valandą važiuotų 300-400 mylių greičiu. To projekto viršininkas prof. Seibergas, Pa.

Iš Bostono atvyko Margareta ir Stasys Michelsonai, dr. Antanas ir Barbora Kapočiai ir Franciška Zaleckienė. Jie, aplankę Lietuvių Klubą, pagyrė jo gerą tvarką.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Lietuvių iškilmės parodoje birželio 13 d.

Prisiminti ir kitiems priminti Lietuvos 25 metų raudonąją okupaciją Lietuvių Komitetas Pasaulinei Parodai ruošia specialias iškilmės Parodos rajone birželio 13 d.

Iškilmų programa:

1 val. p.p. — vėliavos pakėlimas iki pusės stiebo. Invokacija — prel. J. Balkūnas; žodis — gen. konsulas Vytautas Stašinskas.

2 val. p.p. — Lietuviškos šv. Mišios Vatikano paviljono koplyčioje. Šv. Mišias už Lietuvą aukoja J.E. vysk. Pr. Brazys, MIC.

3 val. p.p. — Meninė programa New Yorko paviljone. Invokacija — kun. L. Jankus. Programą atlieka jungtinis choras ir šokėjai.

6 val. p.p. — Vakariene su garbės svečiais.

Visi maloniai kviečiami šiose iškilmėse dalyvauti.

Apeigose prie kryžiaus gali dalyvauti visi be išimties.

Į pamaldas būtina reikalingas rezervacijos ženklelis (Jau visi išimti.).

Į meninę programą New Yorko paviljone kviečiami visi, jokios rezervacijos nereikia.

Vakarieneje gali dalyvauti tik iš anksto įsigiję bilietus (iki birželio 7 d.; kaina \$4.50 asmeniui). Ji bus Sal Abbracciamento restorane (Bourbon St., netoli New Yorko paviljono).

Nesivėlinkite rezervuoti vietos, nes jų skaičius gana ribotas. Su užsakymu būtina reikia prisijusti ir pinigų. Čekius ar money order siųsti: Rev. L. Jankus, 105 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211.

Kviečia

Lietuvių Komitetas

NEW BRITAIN, CONN.

Pasisekęs Varpo banketas

Gegužės 1 d. Varpo Dramatinis Klubas paminėjo savo 47 m. sukaktį. Prie garbės stalo buvo susodinti įvairių organizacijų atstovai, pasiryžę savo veikla: Stela Miliukienė, Elena Kuksienė, Pranas Naumikas su žmona, Mateušas Grimalis, Viktoras Beciūnas, B. Andersonas su žmona, Martynas Grigutis, Antanas Kvedas, Juozas Miežlajskis, Juozas Janušonis su žmona, Juozas Gražulevičius, Jonas Bendorius ir kt.

Programai vadovavo Juozas Gražulevičius, Varpo ižd. dininkas. Meninę programą atliko italas dainininkas J. Gagliardi, kuriam akomponavo Vitorina Rizzi.

Paminėtinos ir sunkiai dirbusios šeimininkės: Ona Šivokienė, Jenigienė, Vera Jenigienė, Ona Kaitienė, Ieva Betzienė, Marija Valaskienė, Agnė Kvedienė. Žinoma, jos neapsiejo be valdybos narių pagalbos: Antano Kvedo, Juozo Miežlajskio, Alfonso Virbiečio ir kitų.

Po vaišių buvo šokiai.

Niekas kitas taip nepavaišina savo svečių kaip Varpo Klubas.

Klubas turi apie 700 narių ir kelių tūkstančių vertės turto. Jis nėra šykštus geriams lietuviškiems darbams paremti.

Klubo sėkminga veikla priklauso nuo jo gerų vadovų. Tarp jų didelių nuopelnų turi ižd. J. Gražulevičius, kuris jau kelerius metus pavyzdinčiai tvarko klubo iždą. Vyr. bartenderis Juozas Janušonis jau, rodos, 28 metus sąžiningai klubui tarnauja.

Klubas per mėnesį turi per \$4,000 pajamų, todėl lieka ir pelno.

Visi turėtų tapti Varpo Klubu nariais.

Pranas Naumikas

Ar turi šitas
knygas?

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA su spalvotu žemėlapiu, 96 psl., kaina ... \$0.75

LIETUVOS ZEMELAPIS kaina ... \$0.50

NIHILISTAI, 3 veiksmų tragedija, kaina ... \$0.20

GYVULIŲ PROTAS, 212 psl., kaina 75 centai.

DĖL PINIGŲ, 3 veiksmų drama, L. Tolstojus, 62 psl., kaina ... \$0.35

LYTISKOS LIGOS, dr. F. Matulaitis, 24 psl., kaina \$0.25

STABMELDISKA LIETUVA, 32 psl., kaina ... \$0.10

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATIJOS PARTIJOS PROGRAMINIS GAIRIS, 32 psl., kaina 25 centai.

JAUNASIS SOCIALDEMOKRATAS Nr. 4 ir 5, kaina 35 centai

SOF FOR LITHUANIA'S FREEDOM, parašė S. A. Viktoras, 32 psl., kaina 50 centų

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI Jonas K. Karys, 225 psl., kaina ... \$5.00

SIELOS BALAI, J. Szelostoriaus eilėraščiai, 221 psl., kaina ... \$0.75

ANARCHIZMAS, 29 psl., kaina ... \$0.15

IS DOMINES LUSNELES, K. Krauciūnė eilėraščiai, 124 psl., kaina ... \$1.00

DELKO ŽMOGUI REIKIA GERT IR VALGYT, dr. A. Garmus, 40 psl., kaina \$0.15

KAI SENOVĖJE ŽMONĖS PERSISTADYDAVO SAU ŽEME, 28 psl., kaina ... \$0.10

EILĖS IF STRAIPSNIAI (Kai atsirado popiežiai, rumatizmas, Kražių skerdynė ir kt.), 97 psl., kaina ... \$0.25

MATERIALISTISKAS ISTORIJOS SUPRATIMAS, 80 psl., kaina ... \$0.20

SLIUBINĖ ISKILMĖ, 1 veiksmo komedija, 29 psl., kaina ... \$0.25

ALKOHOLIS IR KŪDIKAL, kaina ... \$0.25

DAINOS APIE LAISVĘ, A. Giedraitis, 32 psl., kaina ... \$0.75

KAS YRA SOCIALIZACIJA, K. Kautsky, 31 psl., kaina ... \$0.30

PAPARCIO ZIEDAS ir kitos apysakos, A. Antanov, 45 psl., kaina 10 centų

Užsakymus su pinigais prašoma siųsti:

KELEIVIS

636 Broadway

New York, N.Y.

Iš pavergtos Lietuvos

Kokie "lietuviai" valdo komunistų partiją

Beveik trečdali Lietuvos komunistų partijos centro komiteto sudaro šitokie "lietuviai", kurių pavardės aiškiai rusiškos, tik galūnės yra prisegtos lietuviškos:

"A. Abramovas, M. Ardamatskis, G. Balasamianas, N. Berezniakas, J. Betevas, B. Dubasovas, B. Izekovas, F. Jekaterinicevas, K. Kašnikovas, V. Kalibatas, V. Kolesnikovas, L. Komarova, G. Kuskovas, N. Lavrentjevas, A. Logačiovas, I. Makovenka, V. Meščerekovas, V. Michaska, L. Molotokas, A. Novikovas, M. Ostapenka, L. Ostroumova, V. Petuchas, N. Počalova, B. Popovas, A. Ryžkovas, D. Rožnovas, L. Rudnevas, J. Strigailovas, Z. Suchovej, A. Suškovas, J. Škeliovas, N. Špurikas, A. Tujezovas, A. Ūrlikas, J. Volnuchina."

Perskaicius tokią Lietuvą valdančių komunistų litanią, kas dar gali sakyti, kad dabar Lietuva nepavergta, o gyvenanti "laisvą gyvenimą"? Ir kuo gi šitie rožnovai, molotokai ir abramovai skiriasi nuo Vinco Kudirkos laikų kruglodurovų, deržipukų ir padiečių?

Vėl srautas knygų apie revoliucijos veikėjus

(E) Pagal Ch. Lifšicaitę, vilniškės "Minties" leidyklos redaktore, vienos populiariausių knygų esančios tos, kuriose pasakojama apie žymius politinius veikėjus... (Iš tikrųjų yra priešingai — E.). Dabar kyla reikalus paruošti dar daugiau tokių leidinių vis didesniais tiražais, ir, žinoma, niekas neskels, kad jie gyventojų nemėgiami. Iš minėtos Lifšicaitės žinių seka, kad per pastaruosius metus iš eista gausybė knygų ne tik apie Leniną, bet ir apie Markso draugę Zenę Marks, apie Olmskio gyvenimą, maršalą Blucherį ir kt. Išėjo knygos ir apie lietuvių komunistinius veikėjus V. Putną, K. Didžiulį, K. Preikšą, ruošiami atsiminimai apie V. Mickevičių-Kapsuką, Z. Angarietį, K. Krastinaitę, Adelę Šiaučiuaitę ir kt.

Visoje eilėje leidinių pristatomi revoliucionieriai ar karo veikėjai, būvę vad. asmenybės kulto aukomis Lietuvoje ar Rytų bloko kraštuose. Pasirodys knygos apie Jeronimą Uborevičių, Ioną Jakirą, maršalą M. Tučachevskį, išleista knyga apie G. Dimitrovą. Lifšicaitės nuomone, tokios knygos turinčios auklėjamąjį poveikį...

Nauji leidiniai apie karo meto žudynes

(E) "Komj. Tiesa" (nr. 92) praneša, kad "Minties" leidykla Vilniuje leidžia naują dokumentų rinkinį "Masinės žudynės hitlerinės okupacijos metais". Ten busiančios parodytos "buržuazinių nacionalistų piktadarybės Vilniaus ir Kauno apskrityse". Leidiniuose bus stengiamasi pavaizduoti, jog "žudikus teikė visų pakraipų vadeivos — smetonininkai, voldemarininkai, skelbtas balsas. Jų gali būti krikdėmai ir kiti". Spaudai ir daugiau.

esą ruošiamas antras dokumentų rinkinys "Voldemarininkai hitlerininkų tarnyboje". Būsianti pavaizduota "Geležinio Vilko" veikla. "Minties" leidykla pakartotinai išleidžia V. Uždavinio knygėlę "Pirčiupio tragedija", o rusų kalba paskelbs M. Rolnikaitės dienoraštį "Turiu papasakoti".

K. Masiliūnas jaučia

"lyg pareigą" pasisakyti...

(E) K. Masiliūnas (g. 1902 m.), ilgai dirbęs N. Lietuvos švietimo srityje, 1934-1940 m. buvęs švietimo viceministeriu, du kartus yra nuo bolševikų skaudžiai nukentėjęs. 1940 m. jis buvo suimtas ir kalintas, antrosios okupacijos metu suimtas, išvežtas į Sibirą ir tik 1956 m. grąžintas Lietuvon.

Dabar jis dirba vyr. dėstytoju Veterinarijos akademijos kalbų katedroje. Neseniai "Tiesoje" paskelbtas jo straipsnis apie Lietuvos kultūros lobius, ir jis pats redakcijos pristatytas, užėmęs "atsakingą vietą buržuazinės valdžios aparate". Dabar jis pasisakė, kad jaučia "lyg ir pareigą pasidalyti su skaitytojais kai kuriomis mintimis".

Kokios Masiliūno mintys? Žinoma, kaip ir tenka laukti, jis teigiamai įvertina sovietinės santvarkos metu įvykusių pasikeitimų kultūros gyvenime ir neigiamai vertina nepriklausomos Lietuvos valdžios politiką kultūros bare. Esą, anuomet valstybės išdardėjęs kreditų nei literatūros, nei meno kūrybai skatinti. Vis dėlto jis priminė, kad 1939 metais buvo sutikta kasmet skirti po 5,000 litų literatūros premijai (tokio dydžio premijų nesulaukta per 25 sovietinės santvarkos metus — E.), čia pat pridurdamas, esą buvę pasiūlyta, kad rašytojai parašytų tokių kūrinių, kaip Goethės "Faustas" arba Maironio eilėraščiai... Masiliūnas priminė ir faktą, kad valstybė buvo parėmusi dramaturgiją, kai K. Binkui buvo užsakyta parašyti pjesę. Džiaugdamasis šių dienų kultūros lygiu, K. Masiliūnas priminė 1935 m. įvykį, kai į Uteną buvo nuvykęs radiofono orkestras, choras ir operos solistai. Surengus B. Dvariono diriguojamą simfoninės muzikos koncertą, buvusi pilna ne tik salė, bet ir plotas aplink pastatą. Tai būvęs pirmutinis ir gal paskutinis toks koncertas tolimoje provincijoje. Savo dirbtinyje nelygiame straipsnyje Masiliūnas, žinoma, nepriiminė, kad kaip tik straipsnio pasirodymo dienomis Vilniuje nusiskysta, jog radijo choras nepasirodęs viešai publikai, koncertuojantis studijoje ir... 25 metams pralinkus nuo to laiko, kai K. Masiliūnas baigė švietimo viceministro pareigas Kaune.

K. Masiliūno straipsnis — ne pirmasis nepr. Lietuvos buv. pareigūnų režimo patonininkai, voldemarininkai, skelbtas balsas. Jų gali būti krikdėmai ir kiti". Spaudai ir daugiau.

Spaudos stalo Keleivio suktuviniame bankete balandžio 25 d. Iš kairės į dešinę: Laisvės Varpo radijo vedėjas Petras Višinis, Keleivio redaktoriaus Jackus Sonda, rašytojas Marius Katiliškis, Aidų ir Lietuvių Enciklopedijos redaktoriaus dr. Juozas Girnius, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius. Prie sienos už mikrofono programos vedėja Margareta Michelsonienė, dešinėje Kipras Bielinis kalbasi su prieais sėdintiu latvių žurnalistu Osvaldu Akmentinu, kairėje Stasys Michelsonas, Eufrozina Mikuzytė, adv. Zuzana Šalnierė, adv. Step. Briedis, Bronė Spūdienė.

Nepaprastos pareigos žmogus Sveikinimai

Mielas Redaktorius J. Sonda,

Aš Jums labai dėkinga, kad siunčiate man "Keleivį". Nors aš gaunu "Naujienas", taip pat skaitau dienraštį "Draugą" ir mūsų vietinį, einantį tris kartus per savaitę — "Dirvą", bet kai ateina ketvirtadienis, man visuomet sudaro malonumo paimti Jūsų "Keleivį".

Aš neabejoju, "Keleivio" kelias bus pilnas turinio ir prasmės. Siunčiu savo geriausius linkėjimus — kad "Keleivis" visuomet būtų lietuvių laukiamas svečias!

Taip pat mano širdingiausi linkėjimai mielam Redaktoriui.

P. Liudžiuvienė
Cleveland, Ohio.

Man dviguba suktis

Minėdamas "Keleivio" 60 metų sukaktį, prisimenu ir 40 metų sukaktį, kai aš su "Keleiviu" susipažinau. Nuo pirmos pažinties jis liko mano geras draugas iki šių dienų.

Anais laikais "Keleivį" Lietuvoje gaudavo iš savo giminių mano kaimynas. Žinoma, kol ateidavo laikraštis, žinios pasendavo, bet vis dėlto jame visuomet apsieidavo rasdavau ir tokios medžiagos, kuri man buvo naudinga ir patraukli.

Tada dažnai pagalvodavau, kad "Keleivio" redaktoriaus ir leidėjas St. Michelsonas turi būti įdomi asmenybė, jeigu jis sugeba taip puikiai kitų raštus sutvarkyti. Po ilgų metų, kai likimas ir mane laikinai buvo atnešęs į Bostono padangę, teko St. Michelsoną pažinti ir įsitikinti, kad jis yra toks, kokį esant aš anuomet vaizdavausi.

"Keleivis" per 60 metų niekam nepataikaudamas skelbė tiesą. Linkiu jam ir ateityje taip pat sėkmingai tuo pačiu keliu keliauti.

A. Plavičius
Cleveland, Ohio.

Gerbiamoji Redakcija,

Sveikinu ir linkiu visiems geros sveikatos, kad galėtumėte ir ateityje dirbti tą sunkų darbą, kuris jums yra patikėtas.

S. Minkaitis
Elizabeth, N.J.

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis

Spaudos tiražai Lietuvoje

Spaudos diena ir spaudos tiražai

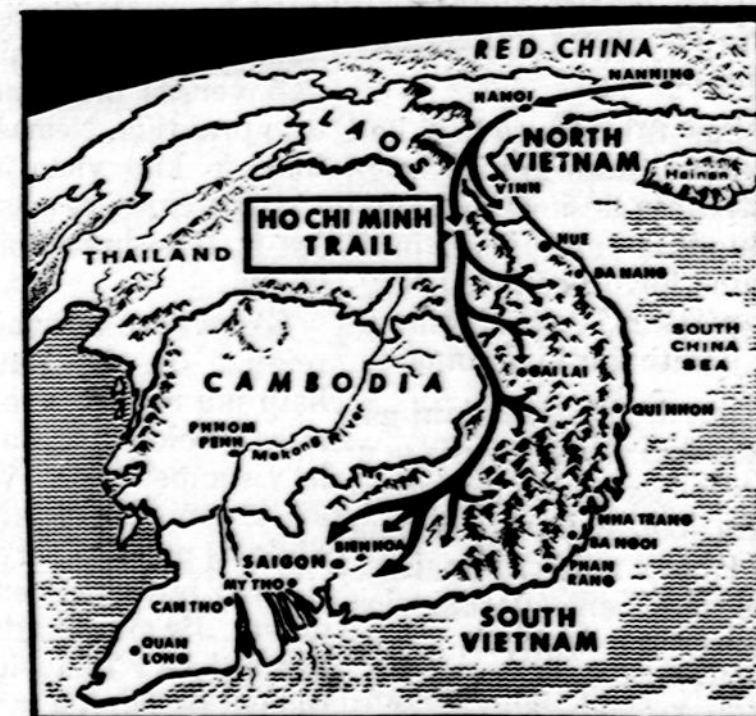
(E) Gegužės 5 d. Sovietijoje buvo minėta spaudos diena. Ta proga "Tiesoje" paskelbtas CK ideologinio sk. vedėjo P. Mišučio straipsnis. Nestebina, kai Mišutis teigia, kad "mūsų spauda visada buvo ir yra ištikimas partijos ginklas". Iš tikrųjų, visa Lietuvoje leidžiama spauda verčiama tarnauti partijos tikslams. P. Mišutis pateikia ir leidžiamos bei N. Lietuvoje leistos spaudos tiražų duomenis. Esą, 1940 metais iš viso Lietuvoje buvo leidžiama 13 laikraščių 305,000 bendru tiražu, 1945 m. — leistas 31 laikraštis, o 1965 m. — 61 laikraštis, tiražas siekia 1 milijoną ir 333,000 egz.

Kaip atrodė nepriklausomoje Lietuvoje leistų laikraščių tiražas? P. Mišutis nepaminėjo, tačiau pagal statistikos duomenis (plg. Lietuvos Žemės ūkis ir Statistika, 1948, psl. 27), 1930 metais laisvoje Lietuvoje buvo leidžiama 203 laikraščiai, iš jų lietuvių kalba — 171. Prieškariniu laikotarpiu tas skaičius kiek krito, tačiau ir tuo metu jis buvo beveik trigubai aukštesnis, kaip 1965 m. Taigi, 1938 m. laikraščiu leista 180 (lietuvių — 150), 1939 m. — 142 (lietuvių — 118). Laikraščių skaičius sumažėjo dėl žinovų okupacijos sąlygų tik 1940 m., nes išėjo 38 laikraščiai, iš jų 30 lietuvių kalba.

P. Mišutis didžiuliuoju skelbia dabar leidžiamos spaudos tiražų skaičius. "Tiesos" išleina beveik 230,000 egz., "Valstiečių laikraštis" — 146,000, "Sovetskaja Litva" — 50,000, "Czerwony Sztandar" — 20,000, "Lietuvos pionierius" — 136,000, "Literatūros ir Meno" — 26,000 egz. Ne Vilniuje laidžiamų laikraščių ir žurnalų tiražai: "Kauno tiesa" — apie 60,000 egz., "Tarybinė Klaipėda" — apie 40,000, žurnalas "Komunistas" — 23,000 egz., "Mokslas ir gyvenimas" — 145,000, "Tarybinė Moteris" — 184,000, "Žemės ūkis" — 22,000, "Jaunimo gretos" — 65,000, "Svyturys" — 50,000, "Gėrys" — 106,000, "Šluota" — 50,000 egz.

Galima tikėti Mišučio teigimams, kad Lietuvoje sugebama išplatinti daug spaudos (Vilniuje vienam tūkstančiui gyventojų tenka 1,305 egz., esą, Lietuva spaudos platinimo — tiksliau: prievartinio išplatimo — srityje yra trečiojoje vietoje Sovietijos respublikų tarpe ir pralenkianti kitus pasaulio kraštus). Tiražai negali stebinti, nes ir neprikl. Lietuvos laikmečiu Kaune leistųjų kelių dienraščių bendras tiražas siekė iki 100,000, ūkininkams skirtas "Mūsų Rytąjaus" buvo spausdinama apie 100,000 egz., Kaune leistas "I Laisvę" dienraštis 1941 m. siekė apie 200,000 egz. ir visai tai vyko prieš 25-30 metų.

Pagal seną propagandą kalba ir apie išleidžiamų knygų bei jų tiražų skaičius. 1964 m. Lietuvoje išleistas 2,042 knygos, ir jų tiražas siekė 14 mil. 150 tūkstančių. Nuo 1940 iki 1964 m. iš viso buvo išleista mil. 732.6 tūkst. tiražo. Tokie skaičiai atrodo patrauklūs, tačiau ir čia primintina, kad pvz., 1938 m. neprikl. Lietuvoje buvo išleistos 1,299 knygos, ir netenka abejoti, kad laisvo gyvenimo sąlygose po 27 metų būtų per metus leidžiama ne mažiau kaip 3,000 knygų. Taip pat negalima pamiršti, kiek daug šių dienų Lietuvoje išleidžiama grynai agitacinio šlamšto, kaip jis brukamas gyventojams, kaip liepsai bei nuobodžiai atrodo keturių puslapių dienraščiai, kaip spauda supančiota partinių, maskvinių nurodymų ar pavyzdžių ir... kaip ji nemėgiama gyventojų masių.

Juoda linija rodo svarbiausią kelią, kuriuo atvežami partizanams ginklai ir kitkas į Pietų Vietnamą. Jis prasideda Kinijoje, eina per šiaurės Vietnamą ir pietryčių Laosą.

Mano linkėjimai

Mums aštuoniasdešimtmetiniams malonu, kad "Keleivis" sulaukė 60 metų ir vis nepailsdamas lanko lietuvių namus, nešdamas į juos šviesą, sklaidydamas visokius atgyvenusių burtus.

Ta proga būtų malonu jam ir auką pasiūsti, bet nepajėgiu.

Aš "Keleivį" skaitau nuo 1909 metų. Pažinojau jo įsteigėją A. Žvingilą. Minint "Keleivio" sukaktį reikia

prisiminti ir jį, taip pat adv. F. Bagočių, kun. M. Mockų, S. Michelsoną, kurie anais laikais važinėdami su prakalbomis kartu atsiveždavo ir knygų ryšulius ir jas platinę.

Stasys Taurinskas
So. Woodlee, Ont.

Gerbiameji, Sveikinu sukties progą. Esu bedarbis, todėl įdedu tik \$5.

Juozas Girdžius
Montreal, P.Q.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Gut yvink, Maik!

— Tėve, kalbėk lietuviškai. Mūsų kalba gražesnė, negu anglų.

— Jes, vaike, mūsų šnektą graži, ale kažin ar ji galės išsilaikyti?

— Ar tėvas abejoji?

— Nu, kad iš visų pusių mūsų kalbai kasamos duobės, Maiki. Net ir dypukai pradeda angelskai keveizoti.

— Dėl to mes turim dar labiau jos laikyti. Pasiklausyk, kaip žydai kalba savo tarpe — žydiškai! Kiniečiai kalba kiniškai, švedai švediškai. Tai kodėl lietuviai turėtų savo tarpe grabaliotis anglų kalbos?

— Bet aš girdėjau, Maiki, kad Lietuvoj bolševikai jau rengiasi ir lietuviškas litaras pakasavoti. Sako, toks drukas žmonėms nesveikas, nervus apverčia, aukštyn kojoms. Gal pradės jau ir maldaknyges drukavoti pagal raseiską azbuką. O ką tu su jais?

— Ne, tėve, jie nedrįs to daryti, kad ir norėtų.

— O kodėl nedrįs?

— Todėl, kad toks smurtas sukeltų prieš juos visą lietuvių tautą, o jie to bijosi. Carų valdžia bruko rusiškąjį raidyną lietuviams per 40 metų lietuvių spauda romėnų raidėmis buvo visiškai uždrausta, ir vistiek lietuviai rusiškų raidžių nepriėmė.

— Maiki, aš turėjau su vienu komunistu ginčą šituo klausimu. Jis rokuoja, kad dabartinės lietuvių litaros nėra lietuviškos. Sako, jas įbruko lietuviams popiežiaus kryžiai, ką Lietuvą plėšė. Esą, seniau lietuviai vartojo raseiską azbuką. Ji esanti daug gražesnė ir geresnė, ba turi tokių litarų, kokių dabar lietuviai neturi. Ar tas gali būti teisybė?

— Tėve, jei tą komunistą vėl sutiksi, tai pasakyk jam, kad ir rusai savų raidžių neturi. Dabar jų vartojamos raidės buvo paskolintos iš graikų abėcėlės ir pritaikytos rusų kalbai. Taigi tegul jie nesididžiuoja sveitimom plunksnom.

— Bet ar teisybė, Maiki, kad tas jų skolintas ar vogtas litaras seniau vartojo ir lietuviai?

— Tiesa, tėve. Mat, lietuviai savų raidžių neturėjo, taip kaip ir rusai. Bet kai rusai ėmė vartoti pakeistą graikų abėcėlę, tai pavartojo ją savo raštinėse ir Lietuvos kunigaikščiai. Tačiau priėmus Lietuvai krikščionybę, rusų raidės buvo atmetos, o priimta lenkų rašyba, kuri dabar yra jau pakeista ir pritaikyta lietuvių kalbai, įvedant tokias raides, kaip j, ē, ū ir ū, kurių neturi nei rusai nei lenkai. Kaip tad galėtum rusų abėcėlę pritaikyti lietuvių kalbai? Matyt, tas komunistas šito nesupranta.

— Bet jie rokuoja, Maiki, kad lietuviškas drukas įvaro žmogui ligą, kaip sakiau, nervus apverčia.

— Tai yra nesąmonė, tėve.

— Ir aš, vaike, mislinu, kad tai yra bolševikų išmislęs. Kai jie nori kokią glupstą žmonėms įkalbėti, tai sako, kad tai reikalinga sveikatai. Taip buvo ir su cukrum.

— Su koku cukrum?

— Tu, Maiki, gal nežinai, kad seniau rusikai arbatą gerdavo cukraus atsikąsdami, ba neturėjo jo gana į arbatą įdėti. Tai vadinosi: arbatą su atsikandimu, rusikai "čai s prikuskoi". Ale kai dabar jau nėra iš ko nei atsikąsti visiems, tai Maskvos mandrappypkiai išmislino pasaką, kad gerti arbatą "su prikuska" esą nesveika, ba žmonės dažnai dantis išsilaužia. Esą, daug sveikiau arbatą gerti su "prišliadka". Pakabina šmočiuką cukraus ant šiuo ir, žiūrėdami į jį iš tolo, siurbia arbatą. Tokia mada vadinasi "čai s prišliadkoi". Matyti, jie dabar nori įkalbėti Lietuvos žmonėms, kad ir lietuvišką druką skaityti nesveika. Tik aš negaliu išfigeriuoti, koks jiems būtų iš to pažitkas? Juk daugumas lietuviškų komunistų Amerikoje raseiskos azbukos nemoka. Nu, tai kaip jie galėtų paskaityti

Nauji leidiniai

ATSIUNTE PAMINETI

Bėgiai, Kazio Almeno novelės, 197 psl., kaina minkštai viršeliais \$1, kietais — \$1.50.

Pirmoji Pradalgė, literatūros metraštis, 374 psl., kaina minkštai viršeliais \$2, kietais \$3.

Šitoj Pradalgėj yra 33 rašytojų kūriniai — poezija, proza, kritika.

Abi knygas išleido Nidos Knygų Klubas (I Ladbroke Gardens, London, W II, Gr. Britain).

Gražų sumanymą pradėjo vykdyti Nida, išleidama šia Pradalgė ir pažadėdama kasmet ją leisti.

Reikia gėrėtis Nidos sugebėjimu mūsų knygas nepalankiose sąlygose jau 52 leidinius išleisti. Sėkmės jai ir ateityje.

Meno dienos Melbourne 1964 m., 32 psl., gražiai išleistas leidinis, atvaizduojas Australijos lietuvių meno dienos Melbourne 1964 m. gruodžio 26-31 d. redagavo A. Krausas su talkininkais.

ADMINISTRACIJOS PRAŠYMAS

Klaidų daro visi. Negali jų išvengti ir "Keleivio" administracija. Kartais atsitinka, kad prenumeratorius paraginamas sumokėti prenumeratą, nors jis jį jau yra pratesęs. Vienas ramiai parašo, kad sumokėjęs, ir reikalauja tuo pasibaigia. O kitas dėl to labai barasi.

Tokių klaidų nėra daug, jos nemalonios, ir stengiamasi, kad jų nebūtų, bet dėl jų tesibara tie, kurie savo gyvenime nėra klaidų padarę, o kiti prašomi klaidą nurodyti, ir ji bus pataisyta.

Administracija

savo "Laisvę" ar "Vilnį", pradėjus tas gazietas drukavot raseiskom litarom, a?

— Aš, tėve, nematau, kad jie rimtai apie tai galvotų. Jei tokių gandų iš tikrųjų yra, tai gali būti, kad jie skleidžiami tik tam, kad patirtų, koks bus lietuvių atsiliepinimas. Jeigu smarkaus pasipriešinimo nesimatytų, gal tada ir būtų bandoma keisti dabartinės lietuvių raides rusiškoms. Nauda iš to komunistų propagandai būtų didelė, nes dabar daug lietuvių literatūros yra komunistų nepalankios, bet jaunoji lietuvių karta, išmokta skaityti tik rusiškais raidėmis, tos literatūros jau nebeskaitytų. Visi Lietuvos mokyklų vadovėliai ir visi religinio turinio raštai liktų jau be skaitytojų, o naujų maldaknygių nei rusiškoms raidėms jau niekas nespauzdintų. Taigi katalikiškai Lietuvai būtų sunaikinti svarbiausi pamatai.

— Nu, matai, Maiki, ar aš tau nesakiau, kad tautiškai mūsų šnektai visur yra kasamos duobės?

— Tėve, duobės buvo kasamos ir seniau, bet lietuvių kalba atsilaukė prieš viską, ir šiandien ji stovi dar tvirtiau, negu seniau. Reikia tik nesigėdyt lietuviškai kalbėti, skaityti ir platinti savo laikraščius ir knygas, o mūsų kalbos nepaklūpdyt jokios duobės.

— Nu, tai sušukim abudu kartu: Tegyvuoja mūsų kalba!

Jos laiškas pagelbėjo. Tai Jacqueline Zabbarro iš Prospect, Conn., kurios jungtuvės su kariu Frank Briglia buvo sutartos gegužės 29 d. Bet jis staiga buvo išvežtas į Dominikonų respubliką, ir jungtuvės numatytą dieną galėjo neįvykti. Jacqueline kreipėsi laišku į prezidentą, prašydama grąžinti jos sužadėtinį namo. Prašymas buvo išklaustas, ir jungtuvės numatytą dieną galėjo įvykti.

Kaip Šliūpo laikais

Civilizacija šiame krašte toli pažengė, bet kultūriškai žmonės dar labai lengvais žingsniais pirmyn težengia. Tokia išvadą padariau nors dar ir neilgai stebėdamas JAV lietuvių gyvenimą ir jų santykius. Dar ir dabar kartojasi scenos, kurios buvo matomos prieš 50 metų. Kovos metodai dažnai būna irgi tie patys.

Štai šiemet vieno šeštadienio vakarą mano šeiminiukė be jokių ceremonijų ima mane klausinėti:

"Gal jau apsipratai naujoje vietoje? Į kurią parapiją įsirašysi?"

Vadinasi, reikia prisirašyti, tik turi teisę pasirinkti kaip skelbia katekizmas, parapiją.

— Ir kam toji parapija? — spyriau.

— Tai kaip? Argi netiki Dievą?

— Ir tikint Dievą nebūtinai reikalinga parapija. Juk, Dievas yra visur. Jis yra darbovietėje, autobuse, mano kambaryje ir tt.—bandžiau "filosofuoti".

— Taip, — sako ji — bet parapijoje yra bažnyčia, kunigas.

— Kaip tik kunigas man nepakeliui, — mėginau pa juokauti. — Matai, šeiminiukė, aš noriu tuoktis, o ku-

Buenos Aires buvo varžybos dėl bridžo čempiono vardo. Jis teko Italijos komandai. Britų komanda smarkiai suplikė amerikiečius, kurie kaltina anglus sukčiavimu, naudojusi sutartus ženklus. Paveiksle vienas iš komandos narių — Boris Shapiro.

nigas moterystės ryšiams dažnai yra kaip geležiai rūdis. Man būnant Pietų Amerikoje vienas lietuvis kunigas vieno lietuvių žmoną.

Kol užsidegiai cigaretę, mano šeiminiukė jau spėjo išeiti pro duris.

Sekmadienio rytą ji anksti išsiruosė bažnyčioje nepapusrūciavusi. Pagalvojau, kad išpažinties, ir ją atlikusi bus sukalbamesnė.

Pietų Amerikos gyventojų papročius pasigaminau "mate" gerti. Protarpiais vartau lietuvišką spaudą. Pagaliau ir šeiminiukė namie. Ji ir vėl ima priekabiauti.

— Su ta indijonų arbata prismaidinsi namą, nuomininkai išeis.

— Bet juk kava turi daug stipresnį kvapą, o jūs ją verdate, — stengiausi ją įtikinti.

— Kava turi kavos kvapą. Tu man nesnekek.

— Ir muilas turi muilo kvapą, — pritariau jai, ir mano mintys nukrypo į "mate", kurią Pietų Amerikoje ir lietuviai labai pamėgo. Jie ją geria kasdien ir bet kurią valandą, kai tik turi laiko. Geria ją varguoliai, geria ir turtuoliai. Fiziniai pavargę ar rūpestių kankinamas gerdamas "mate" lyg sustiprėję, nusiraminti. Gerą draugą ar kaimyną taip pat ten "mate" vaišina, o jau į pikniką ar paplūdimį ruošdamiesi, niekada "mate" nepamiršta. Ir legendarinis Martin Fierro prie savo žirgo balno turėdavo visus "mate" virti reikalingus įrankius ir klajodamas Argentinės stepėse, "mate" ramino savo nedalią.

Man čia naujas kraštas, nauja aplinka, rūpestių rūpestėlių spiečius, o... "mate" trukdo išsivirti.

Seimininkė, kiek patylėjusi, tęsė:

— Ir komunistinių laikračių namuose pradeda atsirasti. Žiūriu "Keleivis" ant kėdės guli. Kiti nuomininkai gali pamatyti.

— Bet juk "Keleivis" ne... — mėginau aiškinti, bet šeiminiukė pertraukė:

— Tu man nesnekek. Aš pavarciau ir matau, kas parašyta. Vieni kitus draugais vadina. Dori žmonės tarp savęs čia ponais ir poniom vadinasi.

— Bet — sakau, — žodis draugas jau prieš daug dešimčių metų lietuvių socialistų buvo vartojamas, kai jie organizuotai pradėjo kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Tik vėliau komunistai tą žodį pasiskolino.

Antradienį šeiminiukė savo vyrui liepė mane iš kambario iškraustyti.

Tas knygas galima gauti "Keleivio" administracijoje: So. Boston 27, Mass. 636 E. Broadway,

VOKIETIJA

Suomių parodoje

Nuo gegužės mėn. pradžios iki gegužės 16 d. Hamburge buvo suomių pramonės paroda, kurioje vyravo medžio išdirbiniai, mašinos, indai, papuošalai, kiek tekstilės ir maisto gaminių.

Tikėjus parodon, metasi akysna didžiulės milžiniškos suomių miškų, snieguose paslėgtų, nuotraukos ir ežerų vaizdai, kurie labai panašūs į mūsų žavingąjį Žuvintų ežerą. Kaip medžio išdirbiniai, taip ir visa kita turi savo originalų stilių ir gerą meninį skonį. Buvo išstatyti ir mediniai rąstų namai, vienaaukščiai ir įvairaus dydžio, tinkantieji miškuose medžiotojams, sauna maudyklėms, vasarvietėms ir gyvenimui. Gyvenamieji namai su visais moderniais įrengimais, 104 kvadratmetų ploto, su garažu, rūšim 40 kv. metrų, alyvos apšildymu, izoliuotomis nuostiprių šalių sienomis — kainuoja 70.000 markių. Taip pat idomus ir šliuoto beržo kvadratelių parketas, kurio kv. metras atsieina 25 markės.

Suomija nemažo ploto kraštas — 130.000 kv. mylių (kiek didesnis už Italijos teritoriją). 70% to ploto užima miškai, 10% vandenys (yra apie 55.000 ežerų), o dirbamos žemės ir ganyklų tik 10%.

Gyventojų Suomijoje yra 4.5 milijonų, iš jų 10% sve-dų.

Svarbiausioji pramonės šaka — medžio, tekstilės, išdirbiniai ir žaliavos, varis, nikelis, granitas, marmuras. Laplandijoje šaltis siekia iki 40 laipsnių Celsijaus žemiau nulio.

Geriausia pasauliui yra dar atmenamas suomių-sovių karas. Nors suomiams, nesulaukus iš niekur pagalbos, ir teko nusileisti, bet tame kare bolševikai paguldė gal apie pusę milijono galvų.

J. Čekauskas

BALTIMORE, Md.

Iš siuvėjų gyvenimo

Anais senais laikais siuvėjai buvo pasistatę salę, bet kai vėliau toje apylinke buvo vykdomi dideli pertvarkymai, ta salė buvo nugriauta. Tada buvo surastės žemės sklypas ir pastatytas naujas modernus namas.

Senųjų siuvėjų jau daug išmirė, o kurie dar gyvi, labai bėra judrūs, bet kas dar iš pensininkų gali judėti ir į minėtus namus ateiti, ten jiems netenka nuobodžiauti.

Gegužės 19 d. unijos atstovas V. Luiza sukvietė į Lietuvių namus siuvėjus ir pranešė, kas laimėta nauja trims metams pasirašyta sutartimi. Be ko kita, ir senieji pensininkai gavo kiek didesnę pensiją.

Zigmas

— Bet — sakau, — žodis draugas jau prieš daug dešimčių metų lietuvių socialistų buvo vartojamas, kai jie organizuotai pradėjo kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Tik vėliau komunistai tą žodį pasiskolino.

Antradienį šeiminiukė savo vyrui liepė mane iš kambario iškraustyti.

Tas knygas galima gauti "Keleivio" administracijoje: So. Boston 27, Mass. 636 E. Broadway,

Ar skaitei šias knygas?

VIENŲ VIENI dvidešimt penkerių metų rezistencijoje Parašė N. E. Sūduvis, 424 psl., aiškiai pavaizduojama, kaip lietuviai priešinosi vokiečių okupantams, kaip priešinosi ir tebesipriešina komunistų okupacijai, kaina \$4.

PALIK AŠARAS MASKVOJE, Barboros Armonienės atsiminimai iš Sibiro tremties kėntėjimų, surašyti Algirdo J. Nasvyčio, 253 psl., kaina \$3.00.

VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS (Juozo Adamaičio-Dėdės Šerno gyvenimo bruožai), parašė Antanas Rūkas, 206 psl., kaina \$2.00.

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ, lietuvių dainynas, 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui, sudarė Juozas Zilevičius, kaina \$4.50.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. Paulinos Kalvaitytės-Karvelienės idomūs atsiminimai, 360 psl., kaina \$3.50.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėraščiai, 111 psl., kaina... \$2.00

SVENTADIENIS UZ MIEŠTO, Marius Katiliškio 17 novelių, kaina \$5.00.

VYNUOGES IR KAKTUSAI, Julijos Svabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kaina \$2.

AUKOS TAURĖ, Stasio Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai įrišta, kaina... \$2.50.

KATRYNA, Sally Salmien, garsios švedų rašytojos romanai, 291 psl., kaina \$5.00.

PANEVĖZYS, didžiausia knyga apie tą miestą ir apylinkę, 430 psl. kaina \$6.50.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščiai, premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDZIŲ, parašė Petronėlė Liudziuvienė, 88 psl. kaina... \$1.00

RAŠTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liudzius, 246 puslapiai, kaina... \$3.00.

MURKLYS, A. Giedriaus graži apysaka jaunimui, 130 psl., kaina... \$1.80.

VIENISI MEDŽIAI, romanas, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina \$1.50

NEPRIKLAUSOMA LIETUVĄ STATANT, Rapolo Skipičio atsiminimai, 440 psl., kaina... \$5.00

TCZŲ KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina... \$3.00.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kietai viršeliai, kaina... \$3.50

VEIDU PRIE ŽEMĖS, parašė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

Tas knygas galima gauti "Keleivio" administracijoje: So. Boston 27, Mass. 636 E. Broadway,

MOTERŲ SKYRIUS

MARIUS KATILIŠKIS

Gėlės žmonos gimtadieniui

(Paimta iš Nidos Knygų Klubo nesenai išleisto literatūros metraščio "Pirmoji prologė". Leidėjo adresas: I, Ladbroke Gardens, London, W II, Gr. Britain).

(Tėsinys)

O metai bėgo. Ir taip prabėgo daugel metų. Netaip jau daug. Tikrai ketveri. Jiems belaukiant ir belaukiant. Ir nesulaukiant nieko, nors tu susidrasyk. Ir tiktai to. ko išvengimui buvo panaudotos gudriausios priemonės ir sukčiai savo apgaudinėjimo būdai.

Kokis gi čionajos kipsas įsisuko į mūsų lizdelį. — nirše nebejuokais Steponas Vingilis, gabus ir darbštus elektrikas. Jis pasijuto giliai užgautas. Vyras netaip jau menkas. Ir sveikatos iš kitų nesiskolinąs. Žiūrėk, tokie kirstukai meksikiečiai vaikais, nelyginant pupomis žarstosi. Ir dar, kaip kerštui kokiam, vegi, pakaušis švisti ima.

Vaikų jie laukė ir vienas ir kitas. Apie vaikus, tartum kokį mirazą, ir kalbėjo, lyg be vaikų jie patys būtų nusižmoginę ir išėję iš bendruomenės. Aptarinėjo klinikas, daktarus. Vienas kitą varinėjo ištyrimams, bet nė vienas nėjo. Steponas per daug tvirtai ūkėjo savo genties medžiū, kurio kamiene sulapojo šeštąja šaka. Jokios klaidės sau neprisileido. Tai būtų šlykštus įžaidimas. Jeigu kas — tai... Jis skersakiodavo paslapčiom į žmoną, kaip į suokalbininkę su kažin kuom. Nu, tokia dailutė. Ir sudėta visai moteriškai, — samprotavo žmogėnas. Bet mat — niekas tau nepasakys iš anksto, kur nedora kantis įsimetus. Ji tik vis tokia liūdnesnė ir vis susimąsčiusi.

Jis pamaži įprato ir taip žiūrėti ir tą žinoti. Ką bėdarysi? Visą išbandė. Teks nugyventi be vaikų. Milionai be jų gyvena. Ir jie visi gerai gyvena. Perteke. Ko tik užsigeidžia — tą turi. Mat, niekas netrukdo.

Tai didelis patogumas, išjungus vieną — neturėjimą kam pasigirti. Pramatant ateitį, ateis toks laikas, kai galėsi plačiai apvesti ranka: žiūrėkite, vaikai, ką mes jums sukūrėme! Tikrai jums, įsidėmėkite!

Bet kai neturi jų...

Tačiau Steponas įpratino save ir prie to. Jis kaip čionas karjamas. Kad tik gerai visur kitur. O kitur, tai broliu tu mano. Gerovė stačiu dūmu vis aukštyn ir aukštyn. Jis tik skaičiavo ir skaičiavo, nurydamas karčią seilę dėl žmonos užmačių. Ji, mat, geistų visur eiti ir visur būti, kaip kiti kad, sako, visur eina ir būna. Palauk, brangute, dar metelius — kitus. Tada jau tu galėsi visur eiti ir būti. Dabar dar negalima. Ne. Aš turiu didelius sumanymus mūsų augsinei atečiai. Tiems planams būtinas taupumas — kiek tik išgalint. Negražu būtų knistis po mūsų būsimuoju rūmu, nepadėjus tvirtų pamatų — Steponas jau nebespaudė, o laužė laužė nykštį, kad ištesėtų iki galo. Liovėsi pagaliau ir žmona ieškojusi priekabių. Ir ji, matyt, įsitikino, kad verta palaukti. Nieko nebesakė, tik pradėjo išsidinėti vakarais. Į kursas kažkokius, vakarinius.

Tų didžiųjų užmanymų vykdymas jį užgriuvo beveik per staigiai. Jis dar nebūtų taip skubėjęs. Tačiau negrai amaru įniko brautis jų kolonijon. Gana pelningai pardavė namą negrai su neapskaičiuojamu būriu vaikų. Jie tamsiu sriautu it naktis užplūdo jų buvusį viltingą meilės lizdelį, po du po tris kiekviename kambaryje. Steponas negrų nemėgo, beveik nekenė, lyg būtų iš Alabamos ar Mississipi. Jis jų neskyrė, jie atrodė jam viena ištisinė juoda, garbanota vilna avių kaimenė. Bet gerą kainą jis nesivaržė paimti.

Jie išsikėlė užmiestini, kur negrų kvapo nė vėjas neužneš. Kontraktorius įteikė raktus naujos rezidencijos, o Steponas paklojo trisdėsimt du tūkstančius. Tokiu būdu jis užkėlė koją ant tvirtos pakopos. Jai sustiprinti parsivarė naujausią Buicką.

— Tai dabar, brangute, jau pradėsiu. — tarė Steponas Vingilis, meiliai apkabindamas žmoną.

Ji neparodė ypatingo džiaugsmo. Na, vieta neblogo, bet jai buvę pakankamai gerai ir ten, kur jie pradėjo. Ir lyg nenorėdama užsileisti veikliam vyrui, pareiškė, kad meta darbą biskvitų fabrike, kur jau buvo neblogo įsidirbusi, ir pereinantį naujon branžon — kosmetikon. Tai jos vakarinių kursų išdava. Vyras norėjo suabejoti, ar protiną gasti gerą darbą ir pradėti iš naujo neaiškioje vietoje, kokia jam atrodė toji kosmetika. Tačiau jis nežinojo, kad žmona nenuėjo dirbti. Ji tapo kažin kokia prievaizde ar bala žino kuom. Ji visiškai pasikeitė. Rengėsi nepaprastai

Jacqueline Kennedy su vaikais grįžo iš Anglijos, kur ji buvo nuvykusi į žuvusio prez. John Kennedy paminklo atidengimo iškilmes.

Benediktas Rutkūnas

KRAUJO ŽYDĖJIMAS

Saulėtekio rasa žilvičiai plaujas ir kalas metūgės, šakytės; o kloniuos žydi sukrečjęs kraujas ir įsila iš namų žmogus išvytas. Nuo kalno šoka upės sraujas — pavasario svaigūs žaidimas. O žemėn sunkias brolių kraujas ir keikiasi žmogus žmogum užgimęs. Zieduos pasaulis skleidžias naujas: daigai pabunda, saulė švyti. O skardį šauksmas — žaizdos, kraujas! — žmogaus, numirusio gimimo rytą.

Kas daryti, kad širdies smūgių išvengtume

NAUDINGI GARSIOJO DR. WHITE PATARIMAI VISIEMS

Dr. Paul Dudley White, buvęs prezidento Eisenhowerio asmeninis gydytojas, vadinamas Amerikos kardiologu (širdies ligų specialistu) dekanu, yra bostonietis, ilgiausią savo profesinio gyvenimo dalį buvęs Harvardo universiteto medicinos profesorius ir Massachusetts generalinės ligoninės štabo narys, Amerikos širdies draugijos steigėjas (1924 m.) ir tos draugijos prezidentas nuo 1940 iki 1942 metų, šiuo metu yra Tarptautinės Kardiologų Fundacijos prezidentas, už didelius nuopelnus medicinai apdovanotas įvairiais medaliais ir garbės atžymėjimais. Jo mėgiamiausi pašaliniai užsėmimai yra medicinos istorija ir... važinėjimas dviračiu.

Dr. V. Kaupas, dabar praktikuojas Chicagoje, maloniai atsiuntė iš vieno medicinos žurnalų iškirpęs dr. P. White rašytą straipsnį, pavadintą "Kaip pažinti širdies ligos kandidatą" (Recognizing the Candidate for Coronary Heart Disease), patardamas jį, kaip labai naudingą lietuviams skaitytojams, panaudoti lietuvių spaudoje. Kadangi dr. P. White yra bostonietis, tai manau, kad Keleivis čia turi pirminybę.

J. Pr.

Kaip pažinti širdies ligos kandidatą?

Žiemą iš 1705 į 1706 metus buvo apėmusi panika, kai vienas po kito žymiausi piliečiai, be jokio perspėjimo ir dar jauname amžiuje staiga mirė. Publika težino, kad Dievas tikrai supykė ant Romos! Popiežius Klementas XI ir jo talentingas gydytojas Lancisi dėl tokio aiškinimo nuomonėmis nesutiko, ir dr. Lancisi, padaręs pomirtinius tyrimus, nustatė, kad net staigiai mirę gali turėti natūralią priežastį. Jo garsi knyga apie staigias mirtis "De Subitaneis Mortibus" buvo dedikuota popiežiui Klementui 1707 metais. Toje knygoje autorius jau prieš daugiau kaip pustrėčio simto metų priminė vieno senovės mediko Celsus beveik prieš 2000 metų nustatytą ir šiandien dar nepasenusią, deja, mažai tepaisomą tiesą, būtent: "Niekam negali būti abejonės, kad staigios mirties nuotykis įvyksta dėl atletinės kūno sudėties, kai toks atletinis asmuo, daug valgy-

puošniai, pasidarė dar gražesnė, nors grožio jai niekad nestigo. Ji išvažiuodavo kada užsimančius ir grįždavo niekad neatspėjama laiku, nes tokios buvo jos pareigos. Ji tvarkė šimtus darbininkių. Ji gavo mėnesinį atlyginimą ir tokį aukštą, kad jis tik tiek tegalėjo pasakyti:

— Vaje, brangute, jau tu man sagas išpiausite! Jau tu daugiau parneši negu aš...

Bartis tai jis nesibarė. Tegul tik neša kiek įkabinda. Niekad nebus per daug.

(Bus daugiau).

Teisės patarimai

Advokatė M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

M. Sveikauskas, Attorney at Law,
8 Belgrade Ave., Roslindale,
Boston, Mass. 02131.

Klausimas

Aš gyvenu Amerikoje nuo 1956 m. mirželio mėnesio 20 d. Šio krašto pilietybės aš neturiu. Prieš 18 mėnesių aš išteikėjau. Gaunu Social Security pensiją, iš kurios mes abu negalime pragyventi. Mano vyras yra lietuvis, 83 metų amžiaus ir turi Amerikos pilietybę. Jis neturi ir negali gauti jokios Social Security pensijos. Jo vaikai jo negali šelpti.

Turime mažą namelį su mažu žemės sklypu. Pinigų banke turim tik savo laido-tuvėms.

Ar galiu prašyti savo vyrui dalį savo pensijos, ar ne? Ar Social Security įstaiga kreiptų dėmesį į turimą turtą ir banke turimas sutau-pas?

Prašau man atsakyti. Esu "Keleivio" skaitytoja.

A.V.M.

Michigan.

Atsakymas

Taip. Tamsta gali kreiptis į vietinę Social Security įstaigą ir prašyti 1/2 savo dabar gaunamos pensijos Tamstos išlaikomam vyrui. Jiems reikės pristatyti vyro gimimo metrikus (arba kitą dokumentą amžiui įrodyti) ir Tamstų sutuoktųjų metrikus (marriage certificate). Pagal įstatymus, pensijos gaunanti žmona gali gauti dar 50% savo gaunamos pensijos išlaikomam (dependent) vyrui, kuris yra vyresnis negu 62 metų amžiaus.

Nei Tamstų pilietybė, nei turimas turtas čia neturi jokios reikšmės. Social Security pensijos nėra jokia lab-darybė. Tai yra darbininkui priklausanti pensija, ir tai,

ką įstatymas numato jam iš-mokėti, jam ir išmokama, neatsižvelgiant į jo turimą gyvenamą namelį ar sutau-pas. Jei žmogui tenka turėti reikalo su miesto labdarin-gomis įstaigomis, tada, ži-noma, ir sutaupos, ir turimas namelis, ir vaikų finansinis pajėgumas turi reikšmės. Labdarinių įstaigų prievolė yra sužinoti, ar žmogus yra pakankamai neturtingas ir kad nėra jam kitokios išei-ties, kaip tik gauti miesto paramą. Social Security pensija, iš kitos pusės, yra kiekvieno darbininko ar tar-nautojo teisė, o ne neturtin-gam žmogui parama.

HAVERHILL, MASS.

L. Karpicienė laimėjo \$12,000

Prieš porą metų mirė Andrius Majauskas. Kilo ginčų dėl jo likusio turto. Leonora Karpicienė iškelė bylą to turto administratori Luizai Vencienei. Ji reikalavo jai sumokėti \$50,000, kuriuos jai skolingas velionis Majauskas už jos ilgų metų darbą jo namuose.

Siomis dienomis teisėjas Thompson bylą išsprendė ir priteisė Karpicienei sumokėti \$12,000.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS

Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

DEL LAISVOS LIETUVOS. Lietuvių socialdemokratų raštas dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina 25 Cent

SVILGIMAS I PRAEITĮ. K. Žukė. I domis atsiminimai. 477 psl. Viena 50 Cent

DIENOJANT "Ivenginėti karalienę" — žinios Kirovą šildyti idomūs atsiminimai. 464 psl. Kaina 50 Cent

1906 METAI. Kirov Bishnol atsiminimų antroji dalis. 592 puslapiai. Kaina 50 Cent

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE. Surinko ir suredavo Jonas Radvila. 472 dainės su gaidėmis. Ant Halki duotos kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviški reikiantiesiems. Išta 826 psl. Kaina 50 Cent

SOCIALIZMAS IR RUSIJA. P. Rašas. E. Vandervelde, vertė V. Rašas. Kaina 25 Cent

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TOUGHT. M. Inkėnė. Gerai vadovėlis lietuvių kalbos mokytis angliai kalbančiam. 74 psl. Kaina 15 Cent

ZEMAITIS RASTAI. Garsiojo m. su rašytojos pirmojo karo meto Amerikoje parašyti vaizdeliai su rašytojos paveikslu. 128 puslapiai. Kaina 50 Cent

LAVO KELIAS I SOCIALIZMĄ. Parašė Leonas Blumas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25 Cent

JUOZAS STALINAS, arba: kaip Kaukazo istorija buvo pasidavė Rusijos diktatoriui. Kaina 25 Cent

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS. Jo meninių formų plėtojimosi pagrindai. Paulius Gaišius, didelė knyga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje. Kaina 50 Cent

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatori faktų knyga. Trumpas bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijos, 96 psl. Kaina 50 Cent

SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausių laikų iki Lietuvos nepriklausomybės galo 1795 metais. Parašė Jonas Karys, daugybė paveikslų. 396 psl. geras popierius. Kaina 100 Cent

ALTORIŲ SESĖLY. V. Putino-Mylaičio romanas trijose dalyse. Visos trys dalys įrašytos į vieną Autorius, pats buvo kunigas, aprašo, kaip kunigaikštis Vasaris išsila-dė kunigystės dėl moterystės knyga, treti viršai. 681 puslapiai. Kaina 60 Cent

SIURUOJU TAKELIU. K. B. Kriščiūno atsiminimai iš Lietuvos ir iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 178 psl. Kaina 50 Cent

SOCIALIZMO TEORIJA. Trumpai ir aiškiai parodyta, kaip keičiasi visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keisis. Kaina 25 Cent

DEMOKRATINIS SOCIALIZMAS. Pradai. Populiari ir naudinga knyga su daugybe klausimų su-prasti. Kaina 60 Cent

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

GRAŽIAI PAGERBĖ
DR. JUOŽA GIRNIŲ

Specialus komitetas, kurio priešaky stovėjo Kultūros Klubas pirmininkas inž. Zigmąs Gavelis, gegužės 22 d. surengė gražų pagerbimą dr. Juozui Girniui jo amžiaus 50 metų sukakties proga (Tikroji sukakties diena yra gegužės 23 d.).

I So. Bostono Lietuvių Pil. Dr. jos didžiąją salę iš Bostono ir iš apylinkės susirinko gausus būrys lietuvių. Jų tarpe buvo ne tik sukaktuvinko srovės ar organizacijos žmonės. Jo pagerbti atėjo ir kiti, nes dr. J. Girnius drįsta šiandienai skelbti savo veikaluose:

"Pagaliau mūsų pareiga puoselėti visos lietuviškosios bendruomenės broliškumą pačiu krikščioniškosios mėlės liudijimu santykiuose su visais artimaisiais, ar jie jieskotų Dievo už krikščionybės ar aplamai nesirūpinant Dievo klausimu, vienaip ar antraip tikėtų, ar visiškai į Dievą netikėtų".

Ir tikrai, dabar, kai mus visus jungia atkakli ir ilga kova dėl Lietuvos laisvės, tokio dr. J. Girniaus skelbiamo broliškumo mūsų visuomeniniame gyvenime kaip tik turėtų niekad nepri-trūkti.

Pradžioje buvo pagerbimo akademinė dalis. Ją pradėjo pirm. inž. Z. Gavelis, pakvietęs keliolika asmenų į garbės prezidiumą. Jis pakvietė į tribūną tarti žodį prof. Juozą Brazaitį, kuris suglaustose paskaitoje nusvietė sukaktuvinką — žmogų ir mokslininką, peržvelgdamas jo ilgametę kultūrinę veiklą ir mokslinę kūrybą. Paskaitininką dar papildė poetas A. Nyka Niliūnas, atvykęs iš Washingtono, ir poetas dr. Henrikas Nagys iš Montrelio. Šia proga jie prisiminė studijų dienas universitete, kai dr. J. Girnius vadovavo filosofijos seminarui, anų ir vėlesnių metų jaunesniosios rašytojų kartos naujus polėkius ir žodinė kūryboj reikiama mas naujas pažiūras ir vertinimo mastą, bendrą darbą Literatūros Lankų žurnale ir Žemės antologijoje, kur dr. J. Girnius visada ėjo greta su naująja kūrėjų karta ir savo išsamios straipsniuos tormulavo jos principus.

Poetas Stasys Santvaras perskaitė sveikinusių raštų pavardes ir organizacijų pavadinimus (o jų buvo tikrai daug) ir gražų adresą visų dalyvių vardu, kurį įteikė sukaktuvinkui kartu su Adomo Galdiko paveikslu, o A. Navickienė įteikė J. Girniui didžiulę raudonų rožių puokštę. (Žinoma, buvo ir atskirų asmenų dovanų).

Ši dalis buvo baigta sukaktuvinko turiningu žodžiu, kuriame jis tarp kitko pabrėžė, kad svarbu ne amžiaus sukaktys, o kiek žmogus tame jam skirtame laike savo gyvenimą įprasmina.

Po trumpos pertraukos prasidėjo meninė dalis, kurią organizavo akt. Aleksandra Gustaitienė ir raš. Antanas Gustaitis.

Joje išgirdome jau seniai begirdėtą solistę Daivą Mongirdaitę - Richardsonienę, kuriai okomponavo komp. Julius Gaidelis. Ji nuotaikingai padainavo mū-

sų kompozitorių dainų ir o-perų arijų, poetai A. Nyka Niliūnas ir dr. Henrikas Nagys paskaitė savo eilėraščių. Bostoniškiam naujiena buvo išraiškos šokio šokėja Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė, kuri pašoko "Apeiginę", pa-lydimą Kazio Bradūno poezijos su muzika. Meninės programos pradžiai ir pa-baigai stud. Algis Lapšys gražia lietuviška tarena pas-kaitė ištraukų iš sukaktu-vininko veikalų. Žymių poetų ir kitų menininkų dalyva-vimas visą pagerbimą pada-rė svariu kultūrinio įvykiu, kuriuo užbaigtas šio sezono parengimų planas.

Reikia dar pažymėti, kad šioje išfilmėje dalyvavo la-bai daug studentijos.

Po programos buvo sko-ningas paruoštos vaišės, ku-rios užsitęsė iki vėlaus laiko, nes visų nuotaika buvo ge-ra, kiekvienas dar norėjo pasikalbėti ir su sukaktuv-ininku, ir su atvykusiais iš kitur svečiais, ir, žinoma, su stalo bičiuliais, taigi — tą malonumą pratęsti kuo il-giau.

Dr. Juozas Girnius gimęs 1915 m. gegužės 23 d. Su-deikiuose, Utenos apskr., gimnaziją baigė Utenoje, universitetą Kaune, ten ne-trukus buvo pakviestas dė-syti. Atvykęs į JAV, jis 1951 m. įsigijo filosofijos dakta-ro laipsnį Montrelio uni-versitete.

Jis yra buvęs Literatūros Lankų vienas redaktorių, dabar yra vienas Lietuvių Enciklopedijos redaktorių. Aidi žurnalo redaktorių. Įvairiuose kultūros ir litera-tūros žurnaluose yra paskel-bęs eilę savo specialybės mokslinių straipsnių ir at-skirai išleidęs kelias knygas. Jo prieš kelerius metus iš-leistoji knyga "Tauta ir tau-tinė ištikimybė" yra išversta į latvių kalbą.

Dr. J. Girnius nėra užda-ras, nuo gyvo gyvenimo at-trūkęs filosofas: jis daly-vauja visuomeninėje veikloje, savo straipsnius kelia aktu-alius mūsų kultūrinio gyve-nimo klausimus ir dažnai drąsiai pasako tai, kas išga-sdina senų pažiūrų šalinin-kus ir nusistovėjusios rami-sybės mėgėjus. Jis yra buvęs Bostono Kultūros Klubas pi-rmininkas, L. Bendruomenės Tarybos narys, dabar yra Ateitininkų Federacijos va-das.

PALENGVINKITE MŪSŲ
DARBĄ

Kiek laiko ir pinigų sutau-pytume, jei mielieji prenu-meratoriai nelauktų, kol juos paragina mokėti, o pa-tyta, be paraginimo, prieš prenumeratą pasibaigiant, atsiųstų reikalingą sumą.

Esame labai dėkingi tiem, kurie tokių raginimų nelau-kia, ir tikime, kad ateityje vis mažiau bebūs tokių, ku-riems reikės siųsti primini-mus.

Keleivio adm.-ja

ADMINISTRACIJOS
PRASYMAS

"Keleivio" administraci-ja prašo gerb. skaitytojus, kurie keičia adresą, prane-šant naująjį adresą neuž-miršti parašyti ir senąjį.

Ann Lemond iš Springfield, Mass., kaltinama nužudžiusi sa-vo 5 mažamečius vaikus. Ko daugiau beprigyvensime, jeigu jau net tokių atsiranda?

PITTSBURGH, PA.

Banketas Lietuvių ūky

Prieš 35 metus Pittsbu-rgho ir apylinkės verslinin-kai ir profesionalai suorga-nizavo "Lietuvių Prekybos Butą", vėliau šios organiza-cijos vadovybė šerų pagrindu įkūrė "Lietuvių ūkį" — Lithuanian Country Club.

Penkių mylių atstume nuo Pittsbu-rgho buvo nupirktą graži sodyba su 100 hektarų žemės plotu. Dabar ne tik užpilktoji žemė, bet ir gra-žūs mūro pastatai yra pilnai apmokėti, organizacija ne-turi skolų ir turi dar didoką sumą banke.

Lietuvių ūkis remia visus svarbiausius lietuviškus vi-suomeninius reikalus, todėl nestebėtina, kad ir gegužės 16 d. į jo surengtą banketą suvažiavo tiek daug svečių, kad net vietų pritrūko jiems visiems susodinti.

Banketo vedėju buvo SLA prezidentas Povilas Dargis. Jis pristatė kalbėti pirmininką Paul Yutz, J. Naujoką ir kun. Sušinską.

Po vakarienės ir bendrų dainų buvo šokiai, kurie už-sitęsė iki 12 val. nakties.

SLA 3 apskr. suvažiavimas

Gegužės 16 d. Lietuvių Filiečių Klube buvo SLA 3-sios apskrities kuopų atsto-vų suvažiavimas, į kurį savo atstovus atsiuntė dauguma vakarinės Pensilvanijos kuopų. Pirmininkavo Viola Staney.

Nutarta šį rudenį sureng-ti banketą ir jame paminėti apskrities 50 metų sukaktį.

Apskritis kiekvienais me-tais skiria dvi dovanas tiem, kurie prirašo daugiausia na-rių. Pirmąją dovaną laimėjo 40-sios kuopos fin. sekreto-rė Marijona Zdanienė, o an-trąją — 73-sios moterų kuopos išdininkė S. Gaven-Simkutė.

Iš kuopų atstovų praneši-mų paaiškėjo, kad kuopos finansiniu atžvilgiu gerai laikosi ir kad rūpinamasi naujų narių prirašymu. Veiklesnieji atstovai, jų tar-pe Zdanienė, O. Triška, pranešė vėjus metu numa-tę prirašyti nemažai naujų narių.

I suvažiavimą atsilankęs SLA prezidentas Povilas Dargis pasakė gražią kalbą apie susivienijimo ateities planus ir ragino visus įsi-jungti į vedamą vėjų nau-jiems nariams gauti.

Delegatė

DETROIT, MICH.

SLA 352 kuopos gegužinė

Visi į gamtą! Pavasaris dar kol kas paciame gražu-me, žaliu aksomu apsiden-gęs. Gėlės ir medžiai žydi, sklaidžia savo skanų kvapą. Malonu pabūti gamtoje sa-vo draugų bei pažįstamų tarpe. Paikite dūmuose ir dulkėse paskendusį miestą sekmadienį, birželio 6 dieną iš paties ryto į SLA gegužinė!

Vieta visiems gerai žino-ma — Beechnut Grove Parke, 6168 Middle Belt Rd. Ji pasiekama Edsel Ford ge-ležinkelio į vakarus.

Valdyba kiekvieną sve-čią maloniai pasitiks, pavai-sins skaniais užkandžiais ir gėrimais. Vaikams ledai vel-tui. Turėsime ir muziką, kas norės galės ir pasižokti. Bus ir laisvėjimų.

Atsiminkite birželio 6 dienos SLA gegužinę — pik-niką visi nariai, draugai ir pažįstami!

Paremkite Susivienijimą, o parems ir jus Susivieniji-mas. Kas norės, galės ten prisirašyti prie SLA, nes da-bar vyksta 80 metų vėjus.

Maloniai laukiame visų.

A. Sukauskas

AKECIOS

Nr. 2-3, redaguoja Akečių Štabas New Yorke. Šiais metais jau išėjo antras nu-meris pajavirintas keliais prasmingais piešiniais. Tal-pina gausokai įdomių temų. Skaitytojų linksmai nuteikia J. Kitenio gyvenimiškas feljetonas "Subuvimas" ir eilė sarkazmu paspalvintų eilėraščių. Spausdinama ak-tualių naujienų iš Chicagos, taip pat pranešama apie at-siradusią "geležinę uždan-gą" New Yorke. Įdomus aiš-kinimas "Kas yra diletan-tas". Paskutiniame numeryje telpa eilė asmenų bei orga-nizacijų balandiniai linkėji-mai.

Šio numerio vedamajame "žodynyje", kaip šiame lei-dinyje vadinamas, užakcen-tuojama, kad Akėčios išeis 4 kartus per metus. Vieno numerio kaina pažymėta 50 centų, atseit metinė prenu-merata 2 doleriai. Užsisa-kyti galima šiuo adresu:

Akėčios, 84-20 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421.

ŽODYNAI

Keleivc administracijoje galite gauti siuos kiekvie nam reikalingus žodynus:

Anglų-lietuvių kalbos žo-dynas, V. Baravyko, 36c psl. apie 20.000 žodžių, kai-na \$4.00

Anglų-lietuvių kalbos žo-dynas, V. Baravyko, apie 30.000 žodžių, 583 puslapiai, kaina \$6.00

Lietuvių-anglų kalbų žo-dynas, redagavo Karsavi-naitė ir Šlapoberskis, apie 27.000 žodžių, 511 psl., kai-na — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žo-dynas, Viljaus Peteraičio, 11 laida, daugiau kaip 30.000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45.000 žodžių, 990 psl., kaina \$12.00

Parduodamas dviejų aukštų namas po 5 kambarius. Gesu centralinis šildymas. Šalia namo ekstra lotas žemės su įvairiais vaismedžiais. Kaina labai priei-nama. Atsiskaukite tuojau.

Miss Kodis, 787 No. Montello St., Montello, Mass.

Dėl senatvės negalint prižiū-rėti, pigiai parduodami gerai į-rengti dveji namai 1030 Walnut St., Woodbury Heights, N. J. Labai graži vieta, prie didelio prūdų (pond), gera vieta mau-dytis ir meškerioti. Kaina tik \$12.000.

Apžiūrėti galima bet kuriuo metu vietoje.

(22)

GERAS PIRKINYS

404 Friedship St., Philadel-phia 11, Pa., nebrangiai parduo-dami namai su trimis sklypais (lotais), gražiai apaugusiais į-vairiais medžiais, ir 16 vietų ga-ražų, už kuriuos nuomos gauna-ma \$112. Geras susisiekimas. Kaina \$7.100.

Kreiptis asmeniškai nurody-tu adresu ar telefonu: FI 2 8654 į Oną Mekart.

(22)

DAUGIAU PREKIŲ IR MAISTO
PRODUKTŲ PASIRINKIMUI
DABAR

Siųskite pinigų į USSR Tegu jūsų mylimieji patys pasirenka.

PILNAI GARANTUOTA TURI BANKŲ DEPARTAMENTO LEIDIMĄ IR

APDRAUSTA IKI \$20.000.00 Mūsų firma yra VIENINTELĖ, kuri visada siuntėjui prisiima gavėjo pasirašytą KVITĄ PRISTATOMA PER 2 SAVAITES

JOKIŲ ATSKAITYMŲ Vertė: 9 rubliai už \$10

Persuntimas: iki \$30.00 — \$2.75

per \$30. — 10%

GRAMERCY SHIPPING INC.

744 Broad Street

Newark, N. J.

Katalogų prašykite angliškai arba lietuviškai.

GRAMERCY SHIPPING Co.

118 E. 28 St., New York 16, N.Y.

Tel. MU 9-0598

Isteigta 1945 m.

Atidaryta: kasdien 9-5:30;

šeštadien. 9-12:30

GREITA PAGALBA

Nenusimink, gausi pagalba.

Vaisiai, kurie buvo ilgai lau-kiami, nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau yra.

Tuoju sušyk šį skelbimą ir savo vardą su antrašu, ir mes atsiųsime vaistų išbandymui.

ROYAL PRODUCTS

Newark 4, New Jersey

North Sta., P.O. Box 9112

Atidaryta 9-5:30, šešt. 9-1

Gera dovana

Kai rengiatės duoti kokią dovaną angliškai kalban-tiems, nepamirškite, kad ge-riausia dovana yra knyga.

Štai čia kelios lietuvių rašy-tojų parašytos ir į anglų kalbą išverstos knygos, ku-rios labai tinka dovanoms:

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorius), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincas Krė-vės), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landasbergis ir I. Šeinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"House Upon the Sand" (Jurgio Gliaudos), 168 psl., kaina \$3.95.

"The Ordeal of Assad Pa-sha" (I. Šeinius), 61 psl., kaina \$2.00.

"The Maker of Gods", Ten Lithuanian Stories, pa-rašė Stepas Zobarskas, 131 psl., kaina \$3.00.

"Lithuanian Folk Tales", paruošė Stepas Zobarskas, 240 psl., kaina \$4.50.

Dovanos už naujus skaitytojus

"KELEIVIO" 60 M. SUKAKTIES PROGA SURADUSIAM VIENĄ NAUJĄ METINĮ "KELEIVIO" SKAITYTOJĄ DUODA-MA DOVANŲ K. BIELINIO KNYGA "TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SIVIETŲ RUSIJA", KURIOS PARDUODAMOJI KAINA \$2.50.

O KAS SURAS 3 NAUJUS METINIUS PRENUMERATO-RIUS ARBA PATS SUMOKĖS PIRMŲ 3 METŲ PRENUME-RATĄ, TAS GAUS DOVANAI VIENĄ IS SIŲ KNYGŲ, KURIŲ PARDUODAMOJI KAINA \$5.50—\$6.00:

ST. KAIRIO "LIETUVA BUDO" ir "TAU, LIETUVA".

K. BIELINIO "DIENOJANT" ir "PENKTIEJI METAI".

NEPRALEISKITE PROGOS NESUNKIAI GAUTI VELTUI BRANGIĄ KNYGĄ IR KARTU SUSITUPINTI "KELEIVĮ". KAD JIS GALĖTŲ DRĄSAI KELIAUTI IR Į SEPTINTĄJĄ DESIMTĮ ĮŽENGĖS.

GERIAUSIAI PAILSĖSITE PER ATOSTOGAS
GARSIAJE CAPE COD-OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO OKEANO PLIAŽO
GRAŽIOJE LIETUVISKOJE
JONSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd. OSTERVILLE Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

• Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kitų dekora-tyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
• Erdvus kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
• Visai arti šiltos srovės, privatus jūros pliažas (7 minutės pėsčiom).

• Geras lietuviškas maistas.
• Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą, todėl visi maloniai kviečiami atvykti praleiti savo atostogas viloje Audronė.

• Atidarama vasarajimui nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d.

• Iš anksto kreiptis: Dr. E. Jansonas, 15 Rosedale Street, Boston, Mass. 02124, telefonas 288-5999, o po birželio 15 d. tiesiai į vilą Audronė — Marija Jansonas, Osterville, Cape Cod, Mass. 02655, telefonas 428-8425.

JŲS GALITE PADĖTI SAVO GIMINĖMS IR
ARTIMIESIEMS SUSITUPINTI SVEIKATĄ

užsakydami atostogas su poilsiu ir gydymu bet kurioje SSSR poilsio vietoje arba sanatorijoje su sveikatin-gumo mineraliniais vandenimis ir purvo voniomis.

Už KELIALAPIUS 26 dienoms su pilnu pensi-jonu ir specialiu medicinišku patarnavimu Jūs moka-te nuo 96.00 iki 198.00 amerikietiškių dolerių; kaina priklauso nuo pasirinkto kurorto ir gydymo reika-lingumo.

Jūs taip pat galite užsakyti nepalyginamai tvir-tus, ekonomiškus mikroautomobilius ZAPOROŽEC arba MOSKVIČ prieinamomis kainomis.

Jūsų užsakyti šaldytuvai, televizijos ir radijo priimtuvai, foto aparatai ir kitokie daiktai gavęją pasiekia per 20-25 dienas.

Didelis pasirinkimas įvairaus maisto dovanų—siuntinių prieinamomis kainomis.

Reikalaukite katalogų—brošiūrų.

PODAROGITS, Inc.

220 Park Avenue South, New York, N.Y. 10003.

Telefonas 228-9547

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ
AMERIKOJE (SLA)

Lietuvių patriotų organizacija gyvuoja nuo 1886 metų ir jau atšventė savo DEIMANTINĮ JUBILIEJŲ. SLA didžiausia ir turtingiausia fraternalinė organizacija lietuvių tarpe turi daugiausia narių ir visuo didžiausį ka-pitalą.

Sąmoningas neturintis NETIESIO KETUR APDRAUDOS, bet stoja nariu į SLA, nes žino: 1) kad SLA apdraudą gera, geresnė nėra, 2) SLA apdrauda pigi, nes savitarpinės pagal-bos pagrindu veidamas SUSIVENIJIMAS pelno neiesko, o stengiasi savo nariams teikti visokeriopą pagalbą ir fra-ternalinę globą, 3) SLA apdrauda yra saugi, nes paremta di-deliais rezervais.

SLA DUODA GYVYBES APDRAUDĄ nuo \$100.00 iki \$10.000.00.

SLA Taupomosios apdraudos svarbios jaunimui ir šeimos apsaugai nuo netikėtų sunkumų.

SLA akcidentalinė apdrauda reikalinga šiais laikais kiek-vienam.

SLA ligoje pašarna tuo svarbi, kad ligos atveju narys ją gauna pats.

SLA galima gauti apdraudą nuo gimimo dienos iki giles se-natvės.

SLA kuopos yra žymėsnės betuvių kolonijose, jos teikia žinias apie apdraudas ir įstojimo sąlygas.

Kas nori platesniū informacijū tegu rašo į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

Vietinės žinios

Pamaldų katedroje nebus

Iš komiteto, kuris rūpinasi Lietuvos kovą dėl laisvės 25 m. sukaktį paminėti, patyrėme, 1) kad ne dėl nuo jo pareinanti priežastis numatyti pamaldų katedroje nebus; 2) kad visų trijų pabaltiečių iškilmingas susirinkimas bus birželio 13 d. 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje.

Michelsonai sugrįžo

Margareta ir Stasys Michelsonai, Barbora ir dr. Antanas Kapočiai ir Pranciška Zaleckienė sugrįžo namo, porą savaitę praleidę Floridoje.

Mirė L. Masilionis

Gegužės 22 d. mirė senas Keleivio skaitytojas Lionginas Masilionis, gyvenęs So. Bostone.

Anglai apie Bostoną

Londone leidžiamas Daily Mail dienraštis, rašydamas apie korupciją Bostone, pabrėžia, kad valstybės rūmai (State House) yra "gėdos rūmai".

"Jokiame kitame Amerikos mieste nėra tiek korupcijos kaip Bostone, ir valstybės rūmų aukštinė bonia yra dangtis, kuris geriausiai veikia kvapui pašalinti", rašo tas laikraštis.

Aplankęs seimelį to laikraščio korespondentas rašo, kad "atrodo, čia niekas nesijaudina dėl didelių skandalo, dėl kurių kitur griūtų vyriausybės". Tai tikrai gera Bostono atestacija.

Mass. biudžetas \$595 mil.

Mass. seimelis 125 balsais prieš 55 priėmė valstybės biudžetą \$595 mil. 267 tūks. 797 dol. sumos ir pasiuntė senatui svarstyti.

Trans-Atlantic Travel Service

Biletai lėktuvais — parūpina viešbučių užsakymus, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus į visas valstybes.

Tose Pačiose Patalpose

Didžiausia SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

390 West BROADWAY, So. Boston 27, Mass., Tel. AN 8-8764 Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.

Siunčiama nauji įvairūs daiktai ir nekonservuotas maistas. Galima siųsti iki 44 svarų siuntinius, jei siunčiami daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 14"x18"x20" colių. Iš tolimesnių vietų siųskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu, įdėdami aiškius siuntėjo ir gavėjo adresus.

Visi dokumentai paruošiami rusų kalba, ir siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO per 48 valandas nuo jų priėmimo. Persiuntimo išlaidas ir USSR muitą apmoka siuntėjas.

Medžiagas, odas, skrytes, megstinius ir kt. galima pirkti SAVIŠAINA mūsų įstaigoje. Taip pat priimame užsakymus USSR gaminiais, pav., kaip automobiliams, motociklams, dviračiams, įvairiems radijo ir TV aparatams, skalbimo, valymo ir siuvimo mašinoms ir daugeliui kitų daiktų. Siuntėjas sumoka mūsų įstaigoje visą kainą už norimas pristatyti prekes gavėjui, pasirinktas iš katalogo. Prašykite mūsų katalogų.

ISTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITES LIETUVIŠKAI VISI SIUNTEJAI ĮSITIKINO, KAD MŪSŲ ISTAIGA SAUGIAUSIAI PATARNAUJA IR GREIČIAUSIAI PERSIUNČIA SIUNTINIUS. SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Siunčiame su INTURISTO įgaliojimu Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 12 val. d.

PHILIPAS JONAS ADOMONIS

Lietuvaitės didelėse iškilmėse

Gegužės 28 d. Bostone garsiojoje Feneuil Hall, kuri vadinama "laisvės lopšiu", ir kurioje John Kennedy pasakė paskutinę priešrinkiminę kalbą 1960 m. lapkričio mėnesį, buvo didelės iškilmės, skirtos oro pašto laišku su prez. Kennedy atvaizdu išleidimui. Į iškilmės buvo atvykęs pats pašto ministeris Gronouski, sen. Edward Kennedy, gub. Volpe ir daug kitų aukštųjų pareigūnų. Atskiroms tautoms atstovauti buvo pakviesta po du asmenys tautiniais drabužiais. Tokių atstovų buvo 24 tautų. Lietuviai kvietimą gavo per tautinių šokių sambūrio vedėją Oną Ivaišienę, kuri paprašė ten dalyvauti Aldoną Gineitytę ir Birutę Vaičurytę. Tautybių reprezentantams susirinkusiems pristatė iškilmės vadovę Bostono pašto viršininkas Martin.

Lituanistinė mokykla baigia mokslo metus

Bostono Lituanistinė mokykla šiuos mokslo metus užbaigia ateinantį sešadienį, birželio 5 d..

Siemet 8 gimnazijos klasių lituanistinių dalykų baigiamuosius egzaminus išlaikė penki mokiniai. Tiek jų paskutiniojoje klasėje ir buvo.

Mokslo metų užbaigimo iškilmės prasidės sešadienį 9 val. ryto pamaldomis mokiniams bei jų tėvams Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Tuoj po pamaldų parapijos salėje bus įteikiama mokyklą baigusiems pažymėjimai, geriausiems mokiniams Tėvų Komiteto ir L. Bendruomenės dovanos ir bus meninė programa, kurią atliks patys mokiniai. Tai paskirų klasių "talentų" pasirodymai ir bendras choras, kuriam vadovauja mok. Janina Ambraziejienė.

Į mokyklos užbaigimo iškilmės kviečiami ne tik mokinių tėvai, bet ir visi kiti šios mokyklos rėmėjai.

Tėvų Komitetas dar primena, kad šią savaitę sueina paskutinis terminas sumokėti už mokslo visiem tiems, kurie tai padaryti iki šiol dėl įvairių priežasčių nespėjo.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Birželio 20 d. Laisvės Varpo gegužinė Romuvos parke Brocktone.

Liepos 25 d. Bernice Claire Farm sodyboje North Easton Lietuvių Darbininkų Dr-jos gegužinė.

Rugpjūčio 8 d. Minkų radijo gegužinė Romuvos parke Brocktone.

Rugsėjo 12 d. Tautos šventės minėjimas So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje. Rengia L. Bendruomenė.

Spalio 3 d. Balfo banketas So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje.

Spalio 10 d. Laisvės Varpo koncertas So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje.

"KELEIVIO" SUKAKTUVINIO BANKETO DALYVIŲ BENDRĄ NUOTRAUKĄ GALIMA GAUTI "KELEIVIO" ADMINISTRACIJOJE UŽ \$2.00.

MRS. PIERCE, BURTININKĖ PATARĖJA taipogi kortų metėja savo privatiniam bute 915 Beacon St., Boston, nuo 9 v. ryto iki 9 v. vak. Sekmadieniais: 9 v. r.—5 v. v. Susitarti telefonu 262-8615

Peter Maksvytis Carpenter & Builder 925 E. Fourth St., So. Boston Atlieku visus patalynų, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite viandos iki 9 valandų vakaro. Telefonas AN 8-3630

Ką dovanoti?

Jeigu yra reikalingas amerikiečiui padovanoti knygą, tai Keleivio administracijoje galite gauti šias tinkamas knygas:

LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW, B. Armonienės atsiminimai iš Sibiro vergų stovyklos, surašyti A. J. Nasvyčio, 222 psl., kaina \$3.95.

HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION, parašė Kostas Jurgėla, kaina \$10.

"Twenty years' struggle for freedom of Lithuania" redagavo J. Audėnas, kaina \$1.50.

"Lithuania land of heroes," parašė L. Valiukas, kaina \$4.75.

Vytautas the Great Grand Duke of Lithuania, dr. J. B. Končius, iliustruota, 211 psl., kaina kietais viršeliais \$4.00, minkštais \$3.00.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė Daužvardienė, kaina \$2.

KNYGOS JAUNIMUI

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl., kaina . . \$1.80.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina \$1.80.

KETURKOJIS UGNIAGYSYS, D. Bindokienės parašytas labai įdomus pasakojimas, gera dovana vaikams, bet ir seneliams su įdomumu ir malonumu skaitys. Kaina tik \$2.00.

ELYNŲ KARVELIAI, Aloyzo Berono apyskaitės vaikams, 69 psl., kaina \$1.50

GINTARELĖ, J. Narūnės pasaka, gražios iliustracijos, 24 psl., kaina \$1.00 Ta pati knyga anglų kalba, kaina \$1.00

TRYŠ SAKALAI, AH. Vambuto 15 pasakų ir padavimų, 186 pusl., kaina \$2.00

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryte AM Bangomis 1190 kilociklų FM Bangomis 106.7 megaciklų IS WKOX, Framingham, Mass.

VEDĖJAS—P. VIŠČINIS 173 Arthur St.

BROCKTON 18, MASS.

Tel. Juniper 6-7209

The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir-turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į Lietuviską vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekas.

A & S CONSTRUCTION COMPANY

Sienu klijavimas apmušalai, apmušimas lentelėmis, lubų išklėjimas, dažymo, medžio darbai, grindų klijavimas plytelėmis, linoleumu, langų ir durų taisymas bei naujų įdėjimas. Vamzdžių įvedimas, rūšių atnaujinimas, patalpų pertvarkymas ir kiti darbai.

Prieinamas įvairių darbų apskaičiavimas.

Susitarti skambinti nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro.

Telefonas LI 2-2776.

Namų adr.: 398 Norfolk St., Cambridge, antras aukštas.

A & S KONSTRUKTION CO.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

o ištadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

327 W. Broadway,

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičaitis

Ketvirtis & Co.

—JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prieštaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

174 Millbury Street

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcesterio, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis. Vedėja B. Sviklienė

Apsidrausk NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.) . . . Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable

598 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namais iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

REAL ESTATE EDMUND L. KETVIRTIS

PAULA B. KETVIRTIS LICENSED BROKERS

KETVIRTIS REALTY

378 WEST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS., 02127

Tel. 268-4649

Televizija ir radija

Tasos Gerai ir Pigiai JONAS ŽILINSKAS

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Vakarašis iš anksto susitarus

447 BROADWAY

South Boston, Mass

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ) OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais—uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo

Programa Naujojo Anglijos

iš stoties WLYN, 1360 ki-

lociklų ir iš stoties FM,

101.7 mc., veikia sekmadieniais

nuo 1 iki 1:30 val. dieną.

Perduodama: Vėliausių

pasaulinių žinių santrauka

r komentarai, muzika, dainos

ir Magdūtas pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į

Baltic Florists gėlių ir dovanų

krautuve, 502 E. Broad-

way, So. Boston. Telefo-

nas AN 8-0489. Ten gaunamas

ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIŠ GYDYTOJAS

Valandos: 2—4 ir 6—8

Sekmadieniais ir šventadieniais

pagal susitarimą

495 Columbia Road

Arti Upham's Corner

Dorchester, Mass.

Dr. J. C. Landzius

(Seymour)

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas

X RAY

534 Broadway,

So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 2 iki 4 ir 6 iki 7

TEL. AN 8-2712

Namai ir ūkis:

287 Concord Rd., Billerica, Mass.

TEL. MO 3-2948

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

Office Tel. AN 8-0948

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Popierios Sienuos

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plumbieriams

Visokie geležies daiktai

Pasiulymas 1965 metams

Naujas "PAGAL UZSAKYMĄ"

FORTUNA ALYVOS BURNERIS

5 metų garantija

dalių ir darbo

PRIES PIRKdami ATKREIPKITE DEMESĮ

Į JO 5 YPATYBES:

Patvarumas